

RONAN FELIX

VERSLAG & WAARNEMINGEN

Vogelreis Noord West Spanje

Picos de Europa – Villafafila – Sierra de Guadarrama

(Donderdag 02/06/2011 –
Dinsdag 07/06/2011)

I. ALGEMENE INFORMATIE.

1. Waarom Noord West Spanje?

Een eerder toevallige ontmoeting met een enthousiaste, hoe kan het ook anders, Nederlander in Monfragüe vorig jaar lag aan de basis van deze keuze. Hij vertelde ons met geuren en kleuren over de omgeving rond Villafafila, ook wel het Mekka van de grote trap genaamd. In de periode daarna spraken we met verschillende mensen over deze plek en die wisten ons dit één voor één te bevestigen. Alleen hier een bezoek brengen leek me wat magertjes dus werd op zoek gegaan naar enkele andere interessante gebieden in de buurt en dat in de ruime zin van het woord. De eerste plek welke in het vizier kwam was (waren?) de Picos De Europa, zeg maar gerust de mini Pyreneeën. Hier zouden we op een relatief gemakkelijke manier Alpenheggemus, Rotskruiper en zelfs Sneeuwvink kunnen aantreffen. Als afsluiter vonden we nog de Sierra de Guadarrama en El Pardo. Dit zouden 2 pareltjes moeten zijn in de omgeving van Madrid met kans op respectievelijk Citroenkanarie en Spaanse keizerarend. Een goed gevulde trip dus met voor ons nog onbekende gebieden en mogelijkheden.

2. Deelnemers.

Ronan Felix
Robrecht De Frieslaan 30
9150 Rupelmonde

Henri Felix
Gelaagstraat 17
9150 Rupelmonde

3. Reisweg.

Zoals gewoonlijk werd gebruik gemaakt van het vliegtuig. Start- en eindpunt lagen in vogelvlucht een goede 320 kilometer uit elkaar, wij deden er net iets langer over. De start werd vastgelegd in Bilbao, het eindpunt lag in Madrid. De reisweg werd vooraf minuscuul uitgepluisd en daarvoor werden enkele nieuwe Michelin wegenkaarten aangeschaft. Vanuit Bilbao ging het naar de Picos De Europa met een tussenstop in de Santana marshes. Om uit de mini Pyreneeën te geraken volgden we de pas over de Puerto de San Glorio. Naast een bezoek aan Villafafila werd ook de omgeving van de rivieren Esla & Duero grondig uitgekamd (een aanrader!). De laatste dagen brachten we door in de Sierra de Guadarrama en El Pardo. De huurwagen werd 5 volle dagen later achtergelaten in de Spaanse hoofdstad.

4. Verblijf.

Waarnemingsgebied	Verblijfplaats	Naam Hotel	Prijs
Picos de Europa	Funte Dé	Hotel Rebeco	€ 70,00 (B&B)
Villafafila	Villafafila	Hostal Los Angeles	€ 50,00 (B&B)
Sierra de Guadarrama	Navacerrada	Husa Arcipreste de Hita	€ 70,70 (B&B)

5. Huurwagen.

De auto werd, zoals we al jaren doen, vooraf gereserveerd via het reisbureau. En opnieuw werd in zee gegaan met verhuurbedrijf Sunny cars. Enkel Europcar en Hertz hebben een verhuurkantoor op de kleine luchthaven van Bilbao. Wij moesten de sleutels van de VW Polo afhalen bij de desk van Europcar. De service was navenant in termen van snelheid en duidelijkheid. Zoals gewoonlijk werd de wagen door onszelf aan een grondige inspectie onderworpen. Daardoor werden de papieren ook aangepast gezien de gedeclareerde kras op het portier doorliep over de hele wagen. Het uitrijkaartje weigerde dienst in de parkeergarage van Bilbao en net voor ik de gevarendriehoek wilde uitpakken werden we door een medewerker geholpen. In Madrid werd deze keer de inrit naar de car rental return wel in één keer genomen.

6. Gebruikte documenten/informatie.

6.1. Boeken.

- ☺ Lars Jonsson: *Vogels van Europa.*
- ☺ Dick Forsman: *The Raptors of Europe and the Middle East.*
- ☺ Dave Gosney: *Finding Birds in Northern Spain*

6.2. Verslagen.

- ☺ Andy Reeve: *Picos de Europa, Santander, Ciudad Real Area & Madrid, June 27 - July 17, 2009*
- ☺ Ben A. Miller: *Central and Western Spain including Extremadura 2003*
- ☺ Nick Ransdale and Corazon Dye: *Biscay and the Picos de Europa, 11/9/02 - 17/9/02.*

6.3. Kaarten.

- ☺ Michelin 572: *Asturias, Cantabria (schaal 1/250.000)*
- ☺ Michelin 573: *Pais Vasco / Euskadi, Navarra, La Rioja (schaal 1/250.000)*
- ☺ Michelin 575: *Castilla y Leon, Madrid (schaal 1/400.000)*

6.4. Foto's.

- ☺ Een dikke merci aan Filip De Vos die bereid was om zijn prachtige foto's mee te laten opnemen in dit verslag.

6.5. Andere Informatiebronnen.

Onderstaande websites werden geraadpleegd om meer informatie te kunnen bekomen van de te bezoeken gebieden:

- ☺ www.villafafilla.com
- ☺ www.ornithomedia.com
- ☺ www.rarebirdspain.net
- ☺ www.surfbirds.com
- ☺ www.fatbirder.com

7. Programma.**Donderdag 02/06/2011.**

Transfer Bilbao → Fuente Dé

Birding Santona marshes – Parque Nacional de los Picos de Europa

Vrijdag 03/06/2011.

Birding Parque Nacional de los Picos de Europa – Reserva Nacional de Fuentes Carrionas

Zaterdag 04/06/2011.

Transfer Fuente Dé → Villafafila

Birding Parque Nacional de los Picos de Europa – Reserva Nacional de Riano – Fuentes de Nava - Villafafila

Zondag 05/06/2011.

Birding Villafafila – Rio Elsa – Rio Duero

Maandag 06/06/2011.

Transfer Villafafila → Navacerrada

Birding Villafafila – Sierra de Guadarrama – Parque Regional Cuenca Alta del Manzanares

Dinsdag 07/06/2011.

Transfer Navacerrada → Madrid

Birding Sierra de Guadarrama – Parque Regional Cuenca Alta del Manzanares – Monte de El Pardo

Kleine torenvalk – Foto Filip De Vos

II. BEZOCHTE GEBIEDEN.

Onderstaand tref je de gebieden aan die wij bezochten tijdens onze reis. Zij worden niet in detail besproken gezien er voldoende lectuur (boeken, verslagen, ...) beschikbaar is waar al deze plekken uitgebreid beschreven worden.

A. Santona marshes

B. Parque Nacional de los Picos de Europa

B1. Urdon

B2. Potes

B3. Funte Dé

B4. Puerto de Piedrasluengas

B5. Puerto de San Glorio

C. Reserva Nacional de Fuentes Carrionas

D. Reserva Nacional de Riano

E. Laguna de Nava de Fuentes

F. Villafafila

F1. Informatiecentrum

F2. Laguna de Barillos

F3. Uitzichtpunt Grote trap

F4. Laguna Grande

F5. Velden & akkers ten zuidoosten van de Laguna Grande

G. Rivieren Esla & Duero

H. Sierra de Guadarrama

H1. Puerto de Navacerrada

H2. Sierra de la Morcuera

I. Parque Regional Cuenca Alta del Manzanares

J. Monte de El Pardo

III. DAGVERSLAGEN.

1. Inleiding.

Na enkele hectische weken mag, of beter moet, de riem er even af. Spanje lijkt mij daarvoor de ideale remedie. Nog voor de wekker afloopt, lig ik te woelen in bed en dat met wijd opgesperde ogen. Tijd is aan mijn zijde en daarvan ga ik gebruik maken. Toilet wordt heel relaxed gemaakt, het maakt mij alleen wat frisser, niet wakkerder. Het is nog te vroeg om de papa op te pikken. Snel nog even wat websites checken zodat ik de laatste nieuwtjes uit de te bezoeken regio's op zak heb. Mijn vrouwtje vindt het allemaal niet zo leuk. Zelfs nog minder na het telefoontje van de papa om na te gaan of ik wel degelijk wakker ben. Daarop wordt wijselijk de computer afgesloten en maak ik dat ik uit de voeten ben. Nog een kus op het voorhoofd van vrouw en kinderen en zachtjes de deuren achter mij dichttrekken. Nu nog even geld uit de muur halen en klaar is kees. In de smalle straatjes op weg naar het ouderlijke huis wordt het nog even spannend. De dagelijkse levering aan de nog enige resterende bakker in Rupelmonde wordt net gelost en dat duurt net iets langer dan een simpel postpakket afleveren. Een beetje de zenuwen testen en het geduld op de proef stellen. Het is allemaal relatief want om 7.18 uur, nog steeds ruim op tijd, begroet ik mijn beide ouders. Terwijl de ene zijn spullen inlaadt en plaatsneemt in de wagen neemt de ander afscheid in, jawel, het Spaans. Mijn mama is immers de taal machtig. Het is zeer rustig op de baan en de tocht richting Zaventem verloopt vlot en voorspoedig. Parking 2 krijgt voorrang op de andere twee. Even een korte klim in spiraalvorm en de wagen parkeren daar waar een ledje nog (even) groen kleurt. Vlak bij de wagen staat een bagagekarretje en dat wordt met dank in ontvangst genomen. De vertrekhal is druk en niet alleen door de aanwezige reizigers. Er is van alles gaande al kunnen we er niet direct een vinger op leggen. Rows 4 & 5 worden ons toegewezen, het zijn natuurlijk die met de langste rijen toeschouwers. Terwijl ik via de terminal de tickets afdruk schuift papa aan in de linkse rij. We moeten van een steward nog van lane veranderen. De wachtenden in de andere rij zijn zo vriendelijk om ons er tussen te laten zodat we niet opnieuw van achteraan moeten beginnen. Respect. A37 is waar we moeten zijn. Een check op één van de vele grote monitoren leert ons dat we ruim een ½ uur te vroeg zijn om te starten met boarden. Een lekkere koffie op verdieping 2 kan er wel in. Rond 9.00 uur scant een vriendelijke hostess onze boarding passes. Onderaan de trap staat een bus die ons naar een uithoek van de luchthaven voert. Tijdens het wegmoffelen van de handbagage laat de kapitein weten dat er op tijd kan vertrokken worden en de vlucht ongeveer 1 uur en 45 minuten zal duren. Opstijgen gaat vlot en al snel wordt de watertoren van Steenokkerzeel een stip. Ik zou hem graag eens bij nacht willen zien. Het is namelijk één van onze meest recente uitgevoerde verlichtingsprojecten. Toch weer even de gedachten bij het werk, dat moet beter kunnen! Tussen de korte slaappauzes door heb ik nog een fantastisch "Google Earth" zicht van eerst Parijs en vervolgens de Pyreneeën. Bilbao blijkt gedeeltelijk bewolkt te zijn en dat heeft zo zijn invloed bij het dalen door de verschillende luchtlagen. Landen gaat vlot op de korte landingsstrip, net zoals het oppikken van de sportzakken in de kleine aankomsthal. De schuin lopende transportband richting huurwagens weigert dienst. De hellingsgraad ervan is net iets te steil en mijn valies verlaat na enkele seconden het karretje en zet de achtervolging in op zijn baasje. De papa staat er bij een kijkt er naar.

Bij Europcar is het een drukte van jewelste. Er staan zeker 10 ongeduldige klanten, al dan niet met familie, aan te schuiven. Van de 4 baliemedewerkers werken er maar 2. We hebben verlies op Spanje, net zoals we dat ook al hadden op Griekenland, nu een kleine 4 maand geleden. Na verloop van tijd geraken we toch aan een wagen. Het is deze keer een VW Polo met een grote kras op het linker portier. Na inspectie blijkt de kras door te lopen over de hele zijkant. Nog even laten vermelden op het huurcontract. De tocht kan eindelijk beginnen. Of toch niet? Het parkeerbonnetje dat we gekregen hebben om de stalplaats te verlaten werkt niet. Ik probeer alle automaten en beide kanten van het gecodeerde kaartje, maar nada. Eén na één verlaten de huurders de garage, uitgezonderd wij. Vervelend. Ik voel me net niet geroepen om mijn gevarendriehoek uit te stallen. Uiteindelijk krijgen we hulp uit onverwachte hoek. Een behulpzame parkeerwachter staat ons met raad en daad bij en legt alles uit aan zijn collega via de parlofoon. Sesam open U. De betonnen bunker maakt eindelijk plaats voor lage donkergrijze wolken. Het is al beter maar nog niet echt aangenaam te noemen. Pais Vasco / Euskadi, Cantabria, Asturias en Castilla y León zijn regio's die we de komende dagen zullen bezoeken. Dat wordt weer een toppertje!

Bijeneter – Foto Filip De Vos

2. Dagverslagen.

Dag 1: Donderdag 02 juni 2011.

Tocht:

Bilbao – Santona marshes – Picos de Europa

Waarnemingen dag 1:

Sondika, zo wordt de luchthaven van Bilbao genoemd, ligt aan de rechteroever. Wij moeten naar de linkeroever. Op zoek naar de E70 – A8 richting Santander. Via een wirwar aan kronkelende hoofdbanen en goede concentratie lukt dat wonderwel. Met concentratie bedoel ik dan hoofdzakelijk mezelf concentreren. Meestal zit ik al voor de vlieger landt en vanaf de luchthaven te turen naar vogels. Het is ten slotte ook waar we voor komen. Voorlopig blijft het bij **Geelpootmeeuwen** en **Gierzwaluwen**. Ah ja, en nog enkele **Torenvalken** biddend boven de grasperkjes tussen de landingsbanen. Ter hoogte van de haven herkennen we met gemak de heuvelrug aan de overzijde in Santurtzi die we enkele jaren geleden beklommen toen we hier aanmeerden met de Pride of Bilbao. Die reis had een heel ander doel op zich maar was daarom zeker niet minder mooi. Prachtige zeevogels en catacea waren toen de dingen waar ons hart sneller van ging slaan. De wolken breken stilaan open, verschillende groepen **Vale gieren** maken er gewillig gebruik van. Het eerste doel vandaag is de Santona marshes. Die kunnen bereikt worden via de afritten 173 of 177 richting Cicero. Wij nemen de laatste. **Zwarte wouwen** en **Buizerden** prijken ondertussen op het prille lijstje. Onze hoop op uitzonderlijke waarnemingen is niet echt hoog gespannen. Deze plek werd immers uitgekozen om als het ware te acclimatiseren. Dat wil zeggen: verrekijker en telescoop uitpakken en in elkaar flansen én de eerste boterhammetjes verorberen. De papa heeft namelijk weer voor een lekkere schoof gezorgd. **Orpheusspotvogel**, **Kleine zwartkop**, **Graszanger** en **Distelvink** komen kijken naar de indringers in hun territorium. Misschien hopen ze wel stiekem om een kruimeltje mee te pikken. Uit de greppels tussen de al dan niet begroeide en tijdelijke eilandjes verplaatst zich met enige regelmaat een **Kleine zilverreiger**. Om en rond de plassen maaien **Kluten** met een gekende zeisbeweging. Terwijl **Bonte strandloper** schokkend voortbeweegt doet **Bontbekplevier** dat ook maar dan wel met de nodige ingelaste rustpauzes. Een groepje **Koereigers** begeleidt ons opnieuw naar de autostrade. Tijd om de tocht naar de eindbestemming in te zetten. Natuurlijk niet zonder de nodige stops in te lassen voor onder andere **Slangenarend** en zelfs **Blauwe reiger**. Het gaat nu snel richting Santander, van daaruit moet het naar Torrelavega. Ik heb dorst en wil die zo snel mogelijk lessen. Even een pauze inlassen nabij een tankstation annex wegrestaurant. Een flesje water worden er 6, aangevuld met 2 lekkere koeken. Tijdens het verorberen ervan zien we een jagende **Boomvalk** en een zingende **Orpheusspotvogel**. Bij het vervolgen van de tocht stuurt de GPS de wagen continu naar rechts en wil ons dus dwars door Santander sturen. Daar hebben we totaal geen zin in en daarom wordt ze vakkundig uitgeschakeld, zonder enige vorm van tegenstribbelen. Een vrouw die je op zo een gemakkelijke manier het zwijgen kan opleggen en later opnieuw zonder gemor kan aanschakelen, dat is fantastisch toch? Uit haar point of view denkt ze waarschijnlijk: hij zal het wel weer beter weten, bedrogen uitkomen en achteraf toch weer met hangende pootjes terugkomen.

Hier geen plaats voor discriminatie, enkel voor dialoog en wederzijds begrip. Ik moet aan al mijn lezers denken, nietwaar? Op de secundaire baan N634 is het redelijk druk. Vooral het elkaar passeren van vrachtwagens in tegengestelde richting en pittoreske dorpjes tegen lage snelheid vragen tijd. Voorbij Torrelavega heeft kaart 573 Regional Espagne van Michelin geen nut meer. Al rijdend proberen zowel ik als mijn vader de 572 te pakken te krijgen maar dat is zonder resultaat. Een tweede stop moet dus ingelast worden, de GPS bijt op haar tanden. Tijdens het openvouwen en geschikt maken van de kaart komt een showkoppel licht fase **Dwergarend** voorbij. De uitgevoerde baltsvluchten zijn op z'n minst spectaculair te noemen. De afrit richting Picos De Europa kan niet ver meer zijn. Deze ligt net voor het stuk daar waar de autostrade overgaat in een gewone rijbaan. Vanaf hier is het nog 60 kilometer tot in Funte Dé, de eindbestemming van vandaag. In de buitenwijken van Molledo duikt pas de eerste adulte **Aasgier** op. Vanaf hier wordt het landschap steeds mooier en dramatischer. Het groene lijntje parallel aan het gele op de wegenkaart mag voor mij gerust langs beide kanten. Het is werkelijk één van de mooiste gebieden, en niet alleen in Spanje, die we al bezocht hebben. En geloof mij, dat zijn er veel. Verschillende haltes worden ingelast, sommige noodgedwongen omwille van wegenwerken, andere gewoon om de natuurpracht te aanschouwen. In Panes volgen we de linker afsplitsing van de Rio Deva. Nogal een geluk dat ik voor het vertrek pagina 35 van het boekje Finding Birds in Northern Spain van Dave Gosney aandachtig heb bestudeerd. Zo niet waren we waarschijnlijk zonder omkijken het dorp Urdon en zijn waterkrachtcentrale gepasseerd. **Waterspreeuw** en **Grote gele kwikstaart** zijn hier, net zoals doorheen de hele vallei tussen Panes en Potes, ongemeen talrijk. **Zwartkop** blijft kwetteren. Hier is trouwens ook een eerste zogenaamde "wallcreeper site". En ja hoor, we vinden er inderdaad rotskruipers, alleen zijn het er in menselijke gedaante. Terwijl vader bij de wagen blijft en een appeltje verorbert maak ik een wandeling tot voorbij de centrale. **Koolmees**, **Zwarte roodstaart** en een zingend ♂ **Blaue rotslijster** zijn mijn beloning. Tijdens de terugwandeling is het andere koek. Tussen een groep thermiekende **Vale gieren** vind ik een adulte **Steenarend** terug! Als een waanzinnige storm ik al schreeuwend het puinpad af. Het heeft resultaat. Naast deze vogel zien we samen nog een tweede exemplaar, waarschijnlijk de partner. We hebben ze deze reis wel heel snel te pakken. Een **Slechtvalk** vindt al die heisa en bedrijvigheid in zijn territorium maar niks en krijgt zodanig fel dat een koppeltje **Blaue rotslijster** er stil van wordt. Papa trekt nu op zijn beurt de aanlokkelijke zij kloof in. De bedelende jongen van **Witte kwikstaart** langs de snelstromende rivier maken heel wat meer kabaal dan de zacht fluitende **Goudhaantjes** in de nabij gelegen spar. Een biddende lichte **Slangenarend** is het laatste wapenfeit op deze toch wel uitzonderlijke plek. Net voorbij de Desfiladero de la Hermida (= de Hermida kloof) in de omgeving van het dorpje Lebena rijden we op één van de weinige veilige en verhoogde parkeerplaatsen. Veilig in die zin dat ze niet vlak bij de baan ligt. Nog een **Slangenarend**, nu een mooie uitgekleurde adulte vogel, en een koppel lichte fase **Dwergarend** zijn de beloning. Enkele **Alpengierzwaluwen** en een grote groep **Alpenkraaien** waren trouwens de aanleiding om hier te stoppen. In het stadje Potes moet het mogelijk zijn om een supermarkt te vinden om proviand in te slaan voor de komende dagen. Dit stadje wordt immers als het centrum van de Picos beschouwd. Het ziet er gezellig en zeer toeristisch uit met de nodige winkels en restaurants.

Terwijl ik boodschappen ga doen geniet papa buiten van de **Raven** en de **Dwergarenden**. Minstens 5 verschillende exemplaren, allen lichte fase, komen hem begroeten. Het feestje is nog steeds aan de gang wanneer ik goed geladen de parking betreedt. **Zwarte wouw** en **Boomvalk** frequenteren maar al te graag dit arendenballet. Ze zijn opvallend slanker. **Boeren-** en **Huiszwaluwen** zijn talrijker dan **Rotszwaluwen**. Van die laatste zien we er slechts enkele. De laatste rechte lijn naar Funte Dé kan ingezet worden, het is maar 25 kilometer verder. Onderweg moet de wagen nog opzij voor enkele laagvliegende **Aasgieren** en wat monotoon zingende **Tjiftjaffen**. Vervolgens voor een adulte **Slangenarend** op een pyloon. Lang kan hij niet genieten van het uitzicht, een **Raaf** maakt hem het leven zo zuur dat hij het snel voor bekeken houdt. Aan de overkant zijn de meeste richels van de hoge steile wanden wit geka(l)kt. Hier moeten **Vale gieren** een permanent verblijf hebben. De poten van het statief worden gespreid om zekerheid te krijgen. Het is niet zo evident om ze te ontdekken, hun verenkleed blijkt de perfecte camouflage te zijn. Hun kale kop is dat niet. Eén voor één worden ze herkend, sommigen zitten zelfs al met redelijk grote jongen. **Aasgier** is ook hier weer van de partij, al gebruikt hij de plek enkel als zomerverblijf. Om 19 uur krijgen we in het 4-sterren Hotel El Rebeco de sleutel van kamer 103 overhandigd. Een ruime kamer met een prachtig terras en uitzicht op de plek waar we morgen naartoe trekken. Een wandeling voor het eten kan nog net en zal zeker de appetijt nog wat aanzwengelen. Het is hier mooi vertoeven, ik noem het zo een beetje het einde van de wereld. Het eerste wegje dat we volgen loopt dood. Dan maar wat rondstruinen op de paardenweide tussen de **Waterpiepers** en de **Witte kwikstaarten**. De laatste stuiptrekking van vandaag leidt naar het kabelliftstation. In de eerste plaats om informatie te verzamelen over de prijs en de vertrektijden. We willen namelijk morgenvroeg niet voor verrassingen komen te staan gezien het toeristische seizoen nog niet op volle toeren draait. **Boomklever**, **Kuifmees** en **Zwarte mees** kunnen we nog net voor het diner bijschrijven. Eten en drinken doen we in de grote zaal van het hotel. Een uurtje later sta ik op het terras opnieuw te genieten van de prachtige omgeving. Het verslag kan op een ontspannen manier geschreven worden. Het thuisfront krijgt op verschillende manieren, gesproken of geschreven, een bericht via de mobiele telefoon om te melden dat we goed zijn aangekomen. Een **Bosuil** roept en vliegt de nacht in, een mooi moment om de dag te beëindigen.

☺ Belangrijkste waarnemingen:

Algemeen:

Vale gier, Zwarte wouw, Buizerd, Raaf

Santona marshes:

Kleine zilverreiger, Koereiger, Kleine zwartkop, Orpheusspotvogel

Picos de Europa:

Aasgier, Steenarend, Slangenarend, Dwergarend, Bosuil, Alpengierzwaluw, Rotszwaluw, Grote gele kwikstaart, Blauwe rotslijster, Waterspreeuw, Kuifmees, Zwarte mees, Alpenkraai

Dag 2: Vrijdag 03 juni 2011.

Tocht:

Funte Dé – Hoge Picos – Funte Dé – Potes – Puerto de Piedrasluengas & omgeving – Tama – Potes – Funte Dé

Waarnemingen dag 2:

Na een onrustige nacht, voor beiden en onafhankelijk van elkaar, stappen we op een redelijk laat uur uit bed. Het heeft weinig gevolgen, het ontbijt kan toch pas genuttigd worden om 8.30 uur. Een lange douche moet voor de nodige verfrissing zorgen, althans bij de junior. De senior heeft zijn toilet al lang gemaakt. Opgewekt en monter voor de dag komen is het einddoel. Op de rustieke gang ontmoet ik een zekere Stan Davies en zijn vrouw, zij zijn ook op weg naar de kantine. Vader is al present en zit met de benen onder tafel. De koffie is te zwart en zwaar voor mij, een goede scheut melk zou hem drinkbaar moeten maken. De papa maalt hem er ineens door, zonder additieven. De UK birder vraagt ons wat we komen doen. "Hiking or birding?" klinkt het. Als antwoord krijgt hij te horen dat we komen voor de vogels maar dat we deze reis aan wandelen niet zullen kunnen ontsnappen. Het doel heiligt de middelen, zeker vandaag. Terwijl nog meer drank en spijs worden genuttigd komen de tongen los. Wijzelf putten uit onze talrijke Europese avonturen, bij Stan Davies gaan de verhalen over alle werelddelen. We onthouden vooral de relaxen over de 600 kilometer lange tocht stroomopwaarts op de Nijl en over de stellers zeearend die vlak bij het schip passeerde op het wonderbaarlijke Kamchatka schiereiland. De vraag waarom hij dan hier is heeft verschillende redenen: zijn oude beenderen willen niet meer zo goed mee, de gemakkelijke zee- en luchtverbinding met Engeland en het ontbreken van sneeuwvink op zijn life-list. Niet meer en niet minder. De sneeuwvink is hem door alle jaren heen steeds weten te ontsnappen. Ik geef hem hoop en ben er zeker van dat indien hij ons volgt, hij vandaag eindelijk succes zal hebben. Om kwart over negen verzamelen op de parking, dat is het plan. Van daar gaat het te voet naar de kabelliftcentrale onder begeleiding van 5 **Vale gieren**, een **Aasgier**, een **Buizerd** en enkele **Alpenkraaien**. Aan het aantal toeschouwers te zien zullen we niet met de eerste lift vertrekken. Enkele diehard hikers & bikers hebben in alle vroegte postgevat en hun materiaal neemt net iets meer plaats in dan dat van de doorsnee bezoeker. Iets voor 10 uur gaan de deuren van de shop open, worden tickets aangeschaft en kan de dag eindelijk echt beginnen. De lift zal ons tot op een hoogte van 1853 meter brengen, spreek maar gerust van een hoogtestage. Naarmate we hoger worden getrokken via de kabel wendt de papa zijn blik af van de steeds groter en dieper wordende afgrond. "It's all in the mind" probeer ik hem bij te brengen, veel haalt het niet uit. De aankomst ligt jammer genoeg in de wolken, spectaculaire vergezichten kunnen we voorlopig vergeten. Terwijl de overgrote meerderheid blijft hangen rond de aankomstplaats snellen wij de bergen verder in. Hoe minder verstoring, hoe meer kans op de target species is de redenering. Er huppelen redelijk wat **Gemzen** rond, duidelijk minder schuw dan op andere plekken. **Alpenkauwen** zijn dan weer behoorlijk brutaal. Voor hen betekent de aankomst van mensen meteen ook de mogelijkheid om eten te verzamelen. Op lager gelegen plekken lopen wat gedomesticeerde geiten en daartussen baltsen zowel **Waterpieper** als **Tapuit**.

De lage bewolking, of wat er voor moet doorgaan, lost stilaan op en de toppen van de hoge Picos de Europa komen in beeld. Het is prachtig maar we moeten verder, de mooie beelden van het landschap zijn voor tijdens de terugtocht. Op naar waarnemingspunt 1, dat ligt een stevige klim hoger en in een heus tocht- en trekpat. In de directe omgeving zouden 2 zeer gewilde vogelsoorten moeten zitten. Zonder problemen zien we zowel **Sneeuwvink** als **Alpenheggemus**. Het groepje van 5 **Sneeuwvinken** laat zich slechts enkele keren kort in zit zien en verdwijnt telkens vliegensvlug naar andere en vooral hogere oorden. De 3 **Alpenheggemussen** zijn een stukje gemakkelijker te benaderen. Het volgende observatiepunt zien we al liggen maar het zal nog wel een dikke drie kwartier duren eer we dat bereiken. De weg links, langs en onder de massieve rotswand, moet ons er naartoe brengen. Diezelfde wand wordt met enige regelmaat gescand maar verder dan **Zwarte roodstaart** en **Waterpieper** komen we niet. En dan gaat het plots terug steil bergop en komen de eerste sneeuwplekken in zicht. Een hoog fluitend geluid weerklinkt uit een semi-grot en enige ogenblikken later verschijnt een oogverblindend ♂ **Rotskruiper**. Zowel verticaal als horizontaal kruipt hij langzaam omhoog tot bij zijn partner, daarbij continu fluitend en soms voort schokkend met half hangende vleugels. In volle vlucht hebben ze iets weg van een hop in miniformaat, een soort die we trouwens de volgende dagen ook nog op het lijstje willen zetten. Ik probeer ze nog dichterbij te benaderen en moet daardoor de sneeuw trotseren. Het loont de moeite en het levert onvergetelijke scoopviews op. Puur genot van gitzwart, diepgrijs, karmijnrood en enkele witte vlekjes, meer moet dat niet zijn! Een uur lang gaat alle aandacht uit naar hen. Oh ja, we zouden het nog vergeten, in de buurt zitten ook nog 2 **Alpenheggemussen**, 4 **Sneeuwvinken** en tal van **Alpenkauwen**. Op de terugweg komen we vervolgens onze Engelse vriend en een groep Scandinaven tegen. Aan beiden leggen we haarfijn uit waar ze moeten zijn en waar ze zich aan kunnen verwachten. De lunchende noorderlingen genieten duidelijk van het gezelschap van de hongerige en lawaaierige **Alpenkraaien**. Opnieuw aan het eerste waarnemingspunt gekomen hebben we een leuke ontmoeting met een groepje Belgen. Zij hebben gekozen voor een enkelrichting ticket en gaan via de achterkant van de heuvelrug terug naar beneden. Lijkt mij ook leuk en uitdagend maar daar hebben we zelf helaas geen tijd voor. Later zal blijken dat één van de dames in het gezelschap een collega leerkracht is van Johan Buckens, een bevriend en uitstekend vogelkijker van aan "t'zeitje". **Vale gieren** zijn ondertussen niet meer uit de lucht én er kan nu wel met volle teugen genoten worden van de omgeving. In de buurt van de lift zitten nog wat **Kneus** en **Kuifleeuweriken**, maar de echte sterren van vandaag staan al lang in het geheugen gegrift. Klokslag 13.30 uur begint de afdaling van de hoge naar de lage Picos. Beneden is het veel aangenamer vertoeven, overtollige kledij verdwijnt ofwel in de koffer van de wagen ofwel in de kamer van het hotel. Dat resulteert in een korte broek en sandalen voor Ronan en aangepaste lichtere kledij voor Henri. Nog even de onderrug strekken en wat loswerken vooraleer de wagen in gang te zetten. Aan de gierenrots in Cosgaya trekt een zingende **Cirlgors** meer aandacht dan de zwevende **Vale** en **Aasgieren**. In Potes worden dat een **Slangenarend** en verschillende **Dwergarenden**. Baantje CA184 is dringend aan een grove herstelling toe en blijkbaar zijn ze daar ook mee bezig. De uitvoering van de werken is soortgelijk aan die bij ons. Eerst alles opentrekken en dan traag en met zo weinig mogelijk volk de werken uitvoeren.

Misschien trek ik wel de verkeerde conclusie of toon ik te weinig geduld en respect voor het harde labuur van de wegenwerkers. Ik ben nu eenmaal veel op de baan en kan mij zowel in binnen- als buitenland mateloos ergeren aan zulke werken. Een negatief kantje van mij. Vanaf de carretera op een goede 12 kilometer van de top is de baan in uitmuntende staat. Daar waar het vogels kijken eerder beperkt werd door de slechte kwaliteit van de baan wordt nu het zicht beperkt door het dichte bladerendek. **Vlaamse gaai** en **Koolmees** zijn een schamele oogst. Tijd om brood te breken ter hoogte van de Puerto de Piedrasluengas op 1355 meter hoogte, alweer met een adembenemend uitzicht. Het houten platform op de gelijknamige mirador enkele 100-den meters verderop mag er best zijn maar de wind waait te stevig en er komen opnieuw wolken opzetten. We houden het geïmproviseerd trektellen met aangepaste kledij welgeteld 20 minuten vol. Lunchen zal plaatsvinden achter gesloten ramen en deuren. Van achter het glas glijden **Vale gieren** in en uit de bewolking. **Raven**, **Alpenkraaien** en **Alpenkauwen** ravotten aan de overkant van de vallei. Bij het wegvliegen van een groepje **Kneus** verraadde de witte stuit de ware identiteit van twee **Goudvinken**. Geïntregerd door het landschap langs de zuidhelling stel ik voor om de tocht nog een eind verder te zetten. Dat blijkt een excellente keuze te zijn. Het is er niet alleen mooi, het is er uitzonderlijk prachtig. Door de afwisseling in het landschap moet de vogelrijkdom hier wel enorm zijn, dat kan niet anders. Het begint met een **Aasgier** en een hoop **Gemzen** op een gigantische rots die overgaat in een groene strook. Met wat verbeelding net een eenzame uitstekende tand. Een **Ooievaar** foerageert langs een riviertje in een luwte in de lager gelegen weilanden. Het is de eerste van de trip en vrij zeldzaam voor de regio. Wat later vinden we ook zijn partner terug. Van het nest is voorlopig geen spoor te bekennen. Nabij Camasobres staan wat hoogstammen met veel zangertjes erin. De zoveelste groep **Huismussen** vliegt heen en weer over het brede pad. Een **Tuinfluit** zingt luidkeels net zoals het ♂ **Geelgors**. Die houdt het wel bij kortere en meer monotone strofen. **Grauwe vliegenvanger** en een koppeltje **Roodborsttapuit** hebben geen tijd om geluid te produceren, zij zorgen voor voedsel voor de familie. We besluiten om dit spelletje nog enkele kilometer vol te houden, het is immers leuk en onderhoudend. Het uitstapje naar Casavegas moet daar eerst voor zorgen. Een lay-by halverwege de doodlopende weg naar het dorp is ideaal. Het levert ons een ♂ **Grauwe klauwier**, 2 nieuwe **Ooievaars** en de eerste **Zwarte wouw** van de dag op. Arenos wordt als eindbestemming bestempeld. Hier groeit het lijstje aan met **Gekraagde roodstaart** en **Europese kanarie** voor en met **Slangenarend**, **Koekoek** en **Bergfluit** voorbij het dorp. Het zijn stuk voor stuk eenvoudige dingen maar het is de combinatie met het landschap dat dit rondje uitzonderlijk maakt. Op de terugweg passeren dezelfde soorten de revue. Het aantal **Slangenarenden** loopt op tot 3 wat het totaal in dit beperkt bezochte gebied op minstens 5 exemplaren brengt. Het gaat telkens om adulte vogels. Bij enkele veestallen lopen **Graspieper** en **Waterpieper** door elkaar. Het is leerrijk om ze te horen kibbelen. **Graspieper** heeft duidelijk en letterlijk meer noten op zijn zang, al is het eerder roep. In de omgeving van de tand zoekt een koppeltje **Aasgier** naar een geschikte broedplaats. Hopelijk vinden ze er snel één, het gaat immers niet zo goed met de soort. Voorlopig zijn we er nog redelijk gerust in. Een **Boomleeuwerik** is dat minder al gaat dat over een andere soort ongerustheid. De afdaling naar Potes maken we als volleerde zondagsrijders, ook al is het pas vrijdag. Dit tot ergernis, soms zelf tot grote ergernis, van de lokale snelheidsduivels.

De stopovers voor respectievelijk **Raaf** en **Buizerd** doen er zeker geen goed aan. Maar ja, wij zijn hier wel met vakantie hé. Een poging om nog meer te zien eindigt in Tama. Om de verplaatsing naar Villafafila voor te bereiden en morgen geen tijd te verliezen wordt hier tevens de benzinetank gevuld. Ik heb van hieruit een goed zicht op de kloof met cirkelende **Vale** en **Aasgieren** boven de ingang. De parking van de supermarkt in Potes wordt vandaag enkel gebruikt als observatorium. Er zijn weer 5 lichte arenden te bewonderen, het gaat om 3 **Dwerg-** en 2 **Slangenarenden**. Vanavond geen restaurant en andere toestanden voor ons, we duiken wel in het opgeslagen proviand. Dat geeft ons nog de kans en ruim de tijd om in de omgeving van het hotel te gaan vogelen. **Zanglijsters** en **Merels** zoeken shelter in de onderste lagen van de begroeiing, een groepje **Staartmezen** doet dat enkele meters hoger. Nog lang voor hij zichtbaar is hamert een **Grote bonte specht** er danig op los. Vervolgens vliegt hij met zijn typische diep golvende vlucht voorbij. De papa heeft er genoeg van en vraagt de sleutel van kamer 103. Ik ben akkoord maar wil zelf nog enkele inkoppertjes scoren. Het zijn niet de meest spectaculaire soorten maar toch. Tot in de schemering luisteren **Vink**, **Zwartkop**, **Goudhaan** en **Roodborst** de omgeving op. Het avondmaal is kort en bondig, de nacht mooi en helder. In de bergen heeft een firmament vol sterren altijd dat ietsje meer.

☺ Belangrijkste waarnemingen:

Algemeen:

Vale gier, Buizerd, Zwarte roodstaart, Raaf, Alpenkraai, Alpenkauw

Hoge Picos de Europa:

Waterpieper, Tapuit, Alpenheggemus, Rotskruiper, Sneeuwvink, Gems

Funte dé – Potes:

Aasgier, Slangenarend, Dwergarend, Zwarte wouw, Tapuit, Cirlgors

Puerto de Piedrasluengas & omgeving:

Ooievaar, Aasgier, Slangenarend, Zwarte wouw, Dwergarend, Koekoek, Graspieper, Waterpieper, Roodborsttapuit, Gekraagde roodstaart, Bergfluit, Tuinfluit, Grauwe klauwier, Europese kanarie, Goudvink, Geelgors

Dag 3: Zaterdag 04 juni 2011.Tocht:

Funte Dé – Potes – Puerto de San Glorio – Riano – Guardo – Saldana – Carrion de los Condes – Villoldo – Paredes de Nava – Fuentes de Nava – Villalobos – Villafafila

Waarnemingen dag 3:

Om 5 uur word ik ongevraagd gewekt door een orkest van zangvogels. Een oogje dichtknijpen tot 6 uur lukt nog net maar daarna wordt het echt onmogelijk. De zang transformeert zich in een ware lokroep. Papa stemt in met een vroege start. De badkamer en de douche zijn eerst voor mij en ik ben snel zo fris als een onderlijfje. Bij mijn tegenspeler duurt het vanmorgen allemaal iets langer, te lang naar mijn goesting. De zachte afdaling richting Espinama maak ik alleen. Een voor één komen de zangertjes gedag zeggen. Het talrijkst zijn **Merel, Zanglijster, Roodborst, Tuinfluiter, Zwartkop** en verschillende leden van de **Mezenfamilie**. In de verte lacht een **Zwarte specht**. Terug aan het hotel komt mijn vader naar buiten en brandt er licht in de cafetaria. Toen ik een half uurtje geleden vertrok was alles nog stevig op slot en pikdonker, enkel de noodverlichting op de gang gaf wat licht. Geen idee of het binnen de normen was. Beroepsmisvorming noemen ze dat geloof ik. Omdat we straks toch richting Potes trekken gaan we even kijken wat er zich zoal afspeelt in de omgeving van de kabelliftcentrale. Voorbij de parking voor autobussen loopt de asfaltbaan af en het wegje dood. Mensen die willen kamperen moeten hier een aardeweg naar links volgen. Wij gaan naar rechts over een veerooster, vervolgens een bosweg in en stoten daarbij 2 **Grote gele kwikstaarten** op. Die zoeken heil in de bomen omdat er geen andere vluchtplaats voor handen is. Het bos met open plekken lokt ons in de val. De warme zonnestrallen sippelen door het bladerendek en overspoelen het lange gras. Op de achtergrond massieve rotspartijen en ongerepte natuur. **Bergfluiters, Boomkruipers** en **-klevers** zijn overal. De wandeling is zo mooi dat enkel tijd ons kan doen terugkeren. Iets na 8-ten is dat moment aangebroken. De afdaling gaat snel en vlot, de conditie is blijkbaar top. De hoogtestage van gisteren zal ongetwijfeld in ons voordeel spelen, niet alleen vandaag maar ook de volgende dagen. Vader begint te vertellen. Voor de mensen onder jullie die dat nog niet weten: mijn vader is een soort wandelende encyclopedie. Elke reis snijden we wel een ander hoofdstuk aan, of het nu over geschiedenis, aardrijkskunde, sport of eigenlijk eender wat gaat. Zo hadden we het in Turkije over het Ottomaanse rijk; in Pella, Griekenland, over Alexander de Grote; in en om Lac du Der, Frankrijk, over WO1 en Napoleon en in de Extremadura, Spanje over onder andere de conquistadores. Vandaag gaat het over de Tour de France van weleer, laat ons zeggen over het hoofdstuk van Eddy Merckx tot Miguel Indurain. Fantastisch wat die man allemaal weet, echt iets om trots op te zijn, zowel hij als ik. Mister Davies staat aan de kabellift te kijken op 2 **Eekhoorns**, waarschijnlijk dezelfde beesten als die van daarstraks. Het ontbijt is internationaal getint met de Belgen als moderatoren en vertalers van dienst. Het Franse koppel dat gisteren samen met ons stond te genieten van de rotskruipers is ook aanwezig. De conversaties zijn heel open en oprecht, zonder nonsens, zo hebben we het graag. Het is moeilijk om deze plek en het gezelschap te verlaten maar het uur van vertrek is aangebroken. De valiezen zijn snel gepakt en de openstaande rekeningen al even snel vereffend.

Aan de wagen nog wat gegevens uitwisselen met Stan, die nog een laatste Spanje verhaal opdist met enkele Belgische figuranten en jammer genoeg ook gedupeerden (diefstal) zijnde Valère Dupont en Marc Van Beers. Misschien wil hij ons wel een hint geven. Ik spreek hem nog even over de uitermate geslaagde uitstap die we gisteren maakte en toon dat in detail op de kaart. Het afscheid is hartelijk en welgemeend. De tocht naar Potes is zoals de processie van Echternach: twee passen vooruit en telkens eentje achteruit. **Grauwe vliegenvanger** frequenteert het luchtruim van op een vangrail en vanuit de top van een dode boom. Eindelijk ook een **Wespendief** tussen de **Buizerden**. Een **Aasgier** komt in actieve vlucht laag voorbij terwijl **Vale gieren** zonder enige moeite opstijgen. De boer in de tractor die ons tot vier keer toe passeert (en wij hem) snapt er niets van. Op de parking van de supermarkt de gekende taferelen met **Dwergarend** en **Slangenarend**. Een kleine aanvulling van het rantsoen moet voldoende zijn om de resterende dagen rond te komen, zeker met de vooraf geboekte slaapplekken. We kunnen er niet alleen slapen, ontbijten en dineren behoort ook tot de mogelijkheden. Een zingend ♂ **Gekraagde roodstaart** doet het net ontvangen nieuws dat de Belgen slechts 1-1 gelijkgespeeld en een strafschoep gemist hebben tegen Turkije snel vergeten. Een nieuwe generatie Belgische voetballers die in staat is om topprestaties te leveren zit eraan te komen, voorlopig met vallen en opstaan. De eigenlijke tocht naar het zuiden, of beter het zuidwesten, kan beginnen. De klim naar de San Glorio pas wordt gekenmerkt door verschrikkelijk veel en onvoorspelbare bochten. Een uitgelezen parcours om in de Vuelta op te nemen. Een enkele **Slangenarend** lost de altijd aanwezige **Vale gieren** af. Eerst boven en een weinig later onder ons. De gassen met octaangetal 95 winnen het voorlopig van de warme stijgwinden. Boven op de pas zelf is het opnieuw genieten van het weidse landschap. Er zouden in deze omgeving nog een 30-tal bruine beren leven. Ze te zien krijgen in deze periode en op dit tijdstip is zo goed als uitgesloten. Uit goede bron hebben we vernomen dat de creatie van een natuurlijke corridor tussen deze en de berenpopulatie uit Asturias bijna klaar is. Dat is goed nieuws! Zo kan er genetische uitwisseling plaatsvinden tussen de oostelijke en de westelijke populatie. Dit kan de soort enkel ten goede komen. Wij stellen het op de pas met 2 **Grijze gorzen** en nu, in tegenstelling tot gisteren, een combinatie **Water-** en **Boompieper**. Zo samen ook weer gemakkelijk uit elkaar te halen. Een deel van de fun gaat voor mij echter verloren omdat mijn spijsvertering niet al te vlotjes werkt. Ongetwijfeld de fout van de gisteren geconsumeerde en veel te fel gekleurde chorizo. De afdaling door de kloof is minstens even mooi als de beklimming maar stoppen zit er niet in. Te veel puin op de baan. Sommige stenen zijn wel 2 vuisten dik en die kunnen net iets te veel schade toebrengen aan mens en machine. Nabij een picknickplaats ga ik op zoek naar een geschikte beerplek maar het is er te crowded. Een **Gems** en een **Dwergarend** worden genoteerd zonder te bekijken met optische hulpmiddelen. Opnieuw verder. De volgende stop komt er noodgedwongen, had ik verdomme al veel eerder moeten doen. Het is een pak van, euh, laat ons zeggen mijn hart. De hoge en lage Picos liggen nu definitief achter de rug. Het landschap wordt meer heuvelachtig en zacht glooiend. **Grauwe gorzen** rinkelen vanuit elke meidoorn- of vlierstruik. Het is ook geschikt **Slangenarenden** terrein. Van Riano gaat het naar Guardo. In het centrum van het stadje cirkelt een **Rode wouw**, de eerste. Buiten de stadsgrenzen zijn het **Zwarte wouw** en **Buizerd**. Het is een stop waard. Het "kwik-me-dit" van een **Kwartel** klinkt uit een veldje aan de overzijde.

Uit bosjes maquis stijgt het geratel van **Kleine zwartkop** en **Provençaalse grasmus**. Verder hier van groot naar klein en van licht naar fel geel/groen **Orpheusspotvogel**, **Bergfluit** en **Europese kanarie**. We komen in agrarisch gebied terecht, rots en den worden vervangen door akker en graan. Het duurt dan ook niet lang of de eerste **Grauwe kiekendief** zeilt boven het vlakke grasland. Een valkje aan de linkerkant van de weg ter hoogte van Celadillo del Rio trekt mijn aandacht. Geen idee waarom maar het plaatje voor **Torenvalk** of **Boomvalk**, welke ook in de buurt vertoeven, klopt niet voor de volle 100%. Dan maar een U-turn maken. De bewuste roofvogel komt snel terug in beeld. Leigrijze rug, oranjerode kopkap, bandietenmasker en gebandeerde ondervleugels en staart, dit moet een tweede kalenderjaar ♀ **Roodpootvalk** zijn! En dat in noord west Spanje, van een bonus gesproken! We besteden geruime tijd aandacht aan het beestje via zand- en andere wegen. Mooi zijn de scans en views op het moment dat ze langdurig belaagd wordt door een **Torenvalk**. Vlak bij ligt een Repsol tankstation wat goed van pas komt. **Ooievaars** worden met de kilometer talrijker. Ze palmen steevast pylonen, kerktorens en schoorstenen in. De laatste rechte lijn naar Fuentes de Nava doet aan Oost Vlaanderen denken. Populieren, weilanden met koeien, velden en alles zo plat als een pannenkoek. We wanen ons meerdere keren in het Zoete Land van Waas. Een ♂ **Wespendief** en een **Grauwe kiekendief** van dezelfde sexe zijn de enige lichtpuntjes in deze minder toeristische streek op het Iberische schiereiland. Voorbij het dorpje Villoldo opnieuw Spanje ten top met **Zwarte wouwen**, **Grauwe kiekendieven**, 2 **Boomvalken** en **Kalender-, Veld- en Kortteenleeuweriken**. Het lied van de eerste **Nachtegaal** klinkt uit een zeldzaam en klein broekbosje. Nog meer **Zwarte wouwen** en **Ooievaars** en ook wel enkele **Koereigers** vliegen en lopen achter een maaiende tractor. Drie **Vale gieren** zitten een pak hoger maar moeten inleveren door de opkomst van enkele wolkenvelden. Aan de rand van Fuentes verschijnen de eerste **Bijeneters**. Het is te zeggen, de eerste groep waar we bereidwillig onze wagen voor aan de kant zetten, ze hebben vandaag al meerdere keren ons pad gekruist. Het geeft mij meteen ook de kans om de informatie over de naburige lagune nog eens te dubbelchecken. Met 14.50 uur op de klok zitten we trouwens perfect op schema. Op een T-splitsing staat een wegwijzer naar deze Ramsar site. **Blauwe** en **Purperreiger** leiden ons in de goede richting. Bij de eerste observatorio zijn we alleen, een uitstekende plek om een late lunch te nuttigen. Gezelschap krijgen we van **Meerkoet**, **Graszanger** en vooral **Gele kwikstaart**. Op het moment dat de zon de mogelijkheid krijgt om door het wolkendek te breken prikt ze. Resultaat is een broodje zonnecrème, ik heb al erger gehad. Lichamelijk gaat het ook beter, misschien wel het resultaat van een dun laagje olie? Om de volgende observatiepunten te bereiken moet de wagen op een grote parking worden achtergelaten. Een Spaanse familie nuttigt er net een uitgebreide lunch, het vervoermiddel staat daar wel veilig. De eerste kijkwand brengt **Grote** en **Kleine karekiet**, **Snor** en **Graszanger**. Op het weinige water zitten **Wilde eenden** en uit het riet stijgen **Purperreigers** en **Bruine kiekendieven** op. **Oeverzwaluw** is het talrijkst. Bij de terugweg een bungelend ♂ **Buidelmees**, druk bezig met het verzamelen van pluïis. Zo druk zelfs dat hij niet in de mot heeft dat er toeschouwers zijn. Nabij de grote uitkijktoren eindelijk een zichtwaarneming van een **Cetti's zanger**, ook wel eens de valse nachtegaal genoemd. De toren, geschikt voor gehandicapten, geeft een goed uitzicht op het hele gebied. Naast de eerder waargenomen **Wilde eend** worden nu ook **Krakeend**, **Slobeend** en **Tafeleend** teruggevonden.

Het overgrote deel wordt vergezeld door kleine donsbolletjes. Op de achterste plas maken 4 **Lepelaars** hun gekende maaibeweging tijdens het foerageren. De helft minder **Kleine zilverreigers** doen het via schokkerige bewegingen met hun poten. De plas ervoor staan 6 **Steltkluten** en evenveel **Kieviten**. Het is een leuke en goede keuze geweest om hier halt te houden. Op de terugweg duiken 2 **Kokmeeuwen** op ter hoogte van de parking. De familie is verdwenen, hun afval niet. Typerend voor het zuiden van Europa. Een **Snor** en een **Grote karekiet** dingen naar de palm van de mooiste waarneming. Het eindigt op een status quo. In de verte valt de regen met bakken uit de lucht, net een watergordijn. Op het eerste zicht ligt het niet in de richting die wij uitgaan. De N610 beslist daar anders over en ook wij pikken een deel van het regengordijn mee. Voor en na de bui blijft het vogelwereldje wel actief. **Grauwe kiekendieven** en **Buizerden** jagen continu boven de al dan niet ingezaaide akkers en velden. Maar ook **Huis-** en **Ringmussen** en **Zwarte spreeuwen** pikken hun graantjes mee. Het baantje naar, door en voorbij Villalobos (= Wolvenstad) is verschrikkelijk slecht. Traag rijden is de boodschap, een **Kwartel** is de bonus. Hostal Los Angeles in het centrum van Villafila wordt bereikt om 18.00 uur, net zoals voorspeld. Het is nog veel te vroeg om te stoppen met birden en we hebben geen zin om plaats te nemen tussen de Tapas-etende meute. Kamer inspecteren, valiezen droppen en op zoek naar het informatiecentrum. Dat zijn nog eens concrete plannen. De gastheer van het centrum ontvangt ons met open armen en verontschuldigt zich meteen omdat hij geen Engels spreekt. Frans spreekt hij wel dus kan er toch een communicatielijntje opgezet worden. De toegang tot het museum bedraagt slechts 1 euro. Het geld gaat rechtstreeks naar de conservatie van de fauna en flora in de streek, alle beetjes helpen. De rondleiding wijst zich zelf uit, jammer dat de informatieborden enkel in de lokale moedertaal zijn geschreven. De foto's van havikarend, kleine trap en zwartbuikzandhoen werken aanstekelijk, hopelijk kunnen we er buiten deze muren een glimp van opvangen. We komen ook te weten dat er in Spanje nog 250 – 300 koppels steenarend en 25 – 30 koppels spaanse keizerarend broeden. Via de voetstappen van de grote trap komen we aan de souvenirshop. Hier koop ik een T-shirtje voor mijn jongste zoon Luka die woensdag 8 juni aanstaande zijn zevende verjaardag viert. Het wordt er eentje van de streek en met beestjes op. Hem kennende wordt dat het perfecte cadeautje, na die van zijn oma's en zijn suikertante wel te verstaan. Bij het naar buiten gaan meld ik nog even de waarneming van de roodpootvalk eerder op de dag. Het blijkt inderdaad om een zeldzaamheid te gaan. De vogeltuin rond het centrum is de volgende uitdaging. Het is een soort openlucht tuin à la Zwin maar dan zonder de vogelkooien. **Steltkluten** en **Grauwe ganzen** zitten overal en zijn het meest op hun gemak. Een bezoek brengen aan de schuilhutten is overbodig gezien er genoeg open plekken zijn om de plassen af te speuren. Na 40 minuten mooi de paadjes te hebben gevolgd zijn we rond en kloppen we af met 23 **Bontbekplevieren** en een **Bonte strandloper** in zomerkleed. Een **Hop** verplaatst zich in meerdere keren naar de parking en zet bij elke landing zijn kuif hoog op. Met de vooraf klaargemaakte documentatiemap en wat aanvullende kaarten uit het centrum weten we precies waar we moeten zijn. Vanavond houden we het eenvoudig, we volgen gewoon de baan ZA715 dwars door het gebied richting Tapioles. De eerste **Grote trappen** en **Lachsterns** komen in beeld. Nooit gedacht dat zij zo gemakkelijk en van zo dichtbij zouden kunnen gezien worden.

Laguna de Barillos zit vol met **Steltkluten**, **Tureluurs** en **Bontbekplevieren**. 4 **Lepelaars** waden ongestoord door het ondiepe water. Het exacte aantal **Lachsterns** is niet te bepalen maar het zijn er gewoon veel. Ze jagen zowel boven water als boven land. **Meeuwen** zijn ook goed vertegenwoordigd met 1 juveniele **Geelpootmeeuw**, 2 **Kokmeeuwen** en 3 **Zwartkopmeeuwen**. Als toemaatje is er nog het groepje **Strandlopers**, 2 **Bonte** en een **Krombek**. En het is nog niet gedaan. Aan de overzijde van de baan jagen 2 **Velduilen** en staan verspreid 10 **Grote trappen**. Mijn vader wordt er zowaar stil van. Op verschillende plekken langs de weg zijn parkings aangelegd zodat men veilig naar vogels kan kijken. Zo vinden we ook de grote-trappen-uitkijkplek bij uitstek terug. Er is vanavond bijna geen verkeer dus kan een anders ongeoorloofde en misschien wel gevaarlijke verkeersinbreuk zonder problemen worden uitgevoerd. En of we **Grote trappen** zien! Als we ons inbeelden dat de omgeving een taart is, en wij de kers zijn die in het midden ligt, dan zijn zij de chocoladeschilfers. Niet minder dan **138 Grote trappen** zitten rondom ons. Solitair, in groep, baltsend, foeragerend of vliegend, pik maar uit. Zalig gewoon. Maar het gaat niet alleen om deze vogels. Er komen in de buurt gemakkelijk 100+ rovers slapen. Het gaat om 5 dagroofvogels en 1 nachtroofvogel. **Zwarte wouw**, **Buizerd**, **Bruine kiekendief**, **Grauwe kiekendief** en **Torenvalk** zijn van de partij, evenals **Velduil**. De **Leeuweriken** zijn met evenveel soorten als de dagroofvogels. Ze zijn alleen een pak kleiner maar compenseren dat dan weer door hun aantal. **Kalander-** en **Veldleeuwerik** fladderen nu met gemak boven de ondergaande zon. **Kuif-** en **Theklaleeuwerik** zijn zoals gewoonlijk lastig van elkaar te onderscheiden. **Kortteenleeuwerik** speelt hide and seek met de dotjes gras. Tijd om combinaties te maken. Ik spendeer zelf heel wat tijd om zo veel mogelijk verschillende vogelsoorten samen in 1 beeld te krijgen en val daar tot vervelens toe mijn vader mee lastig. Het lijkt wel of hij afwezig is, hij is dat echter niet. Al een tijdje volgt hij een hondachtige met zijn kijker en plots fluistert hij het magische woord "**Lobo**"! Ik beseft, of beter, we beseffen het niet goed, maar er loopt inderdaad een **Wolf** in het gebied! Gedurende een kwartier lang hebben we een zalige waarneming van deze zeldzame en moeilijk waar te nemen soort. We proberen zo veel mogelijk kenmerken waar te nemen maar alleen al met de algemene bouw, de schofthoogte, de kop en de manier waarop hij loopt kan er geen twijfel zijn. De beelden door de telescoop op het ogenblik dat hij in onze richting kijkt vergeet ik nooit meer, die staan voor altijd in mijn geheugen gegrift. Ook de **Grote trappen** tonen respect en gaan deze onverwachte gast wijselijk uit de weg. Bij het verlaten van de parking glijdt nog een **Rode wouw** over de dichtste heuvelrug. Je kunt waarschijnlijk wel raden waar het gesprek in de wagen, op de kamer en bij het diner over gaat. Dat verdient een dikke pint bij aankomst. We mogen plaatsnemen in een ruimte naast de pub. Een verfrissend slaatje aangevuld met kip en frietjes gaan er vlotjes in. Het was een lange en mooie dag. Tot na middernacht wordt er stevig gefeest in het café maar kort na heksenuur druipen de dronken bezoekers al dan niet zwalpend af. Hun deernen zullen ze graag zien afkomen.

© Belangrijkste waarnemingen:Picos de Europa:

Vale gier, Aasgier, Slangenarend, Dwergarend, Wespendif, Bergfluitier, Grijze gors

Riano – Guardo – Villoldo – Fuentes de Nava:

Kleine zilverreiger, Koereiger, Vale gier, Slangenarend, Rode wouw, Zwarte wouw, Wespendif, Grauwe kiekendief, Roodpootvalk, Kwartel, Bijeneter, Kalendarleeuwerik, Kortteenleeuwerik, Nachtegaal, Provençaalse grasmus, Kleine zwartkop, Orpheusspotvogel, Bergfluitier, Europese kanarie

Lagune Fuentes de Nava:

Purperreiger, Lepelaar, Bruine kiekendief, Grauwe kiekendief, Steltkluut, Grote karekiet, Snor, Cetti's zanger, Graszanger, Zwarte spreeuw, Buidelmees

Villafafila:

Lepelaar, Rode wouw, Zwarte wouw, Grauwe kiekendief, Grote trap, Steltkluut, Zwartkopmeeuw, Lachstern, Velduil, Hop, Kalendarleeuwerik, Kortteenleeuwerik, Wolf

Grote trap – Foto Filip De Vos

Dag 4: Zondag 05 juni 2011.

Tocht:

Villafafila – Villacampo – Omgeving rivieren Esla & Duero – Zamora – Villafafila.

Waarnemingen dag 4:

Zondag, rustdag. Betekent meteen ook dat we pas om 8.30 uur kunnen ontbijten in Hostal Los Angeles. Het was zelfs nog later geweest indien we gisteren niet het een en ander hadden geregeld met de eigenaars. Anderhalf uur voor de eerste maaltijd van vandaag zijn we wakker, goed wakker. Er is geen houden meer aan. De laatste waarnemingsplek van gisteren wordt de eerste plek van vandaag. Althans dat is het doel van deze korte uitstap. Ondertussen zijn we het er trouwens roerend over eens dat de waarneming van de wolf van gisteren dé waarneming van de reis is, wordt en blijft, no matter what! Uit één van de warrelende wolken **Gierzwaluwen** boven het dorp plukt een **Boomvalk** er op de gekende acrobatische wijze een snoepje uit. De uitkijktoren nabij de langgerekte lagune is de eerste halte. Een jagende en vlinderende **Velduil** staat dan al lang in de boeken. **Lachsterns** en **Kluten**, al dan niet met rozerode stelten, zijn niet te tellen en bevolken elk geschikt en beschikbaar eilandje. Twee **Groenpootruiters** lopen tussen acht aanwezige **Lepelaars** maar verlaten snel en luid roepend het toneel. Onder onze voeten broeden enkele koppeltjes **Rotsmus**, er zit wel een 15 centimeter dikke betonplaat tussen. Het is één van de eerste keren dat we de gele keelvlek van het baltsende ♂ zo goed en uitgebreid kunnen waarnemen. Op naar de **Grote trappenplek** bij uitstek. Een traag roterende 360° scan levert niet minder dan 188 exemplaren op! Een verpulvering van het aantal (138 vogels) van gisteren. **Leeuweriken (Kalander, Veld, Kuif, Thekla en Kortteen)** vullen de lucht met stijgende en/of dalende bewegingen. Korte en lange kuiven, convexe of concave snavels, lichte en donkere ondervleugels en al dan niet duidelijke wenkbrauw- en oogstrepen komen aan bod. Het zijn leerrijke momenten. Het lokaliseren van de roepende en zich steeds verplaatsende **Zwartbuikzandhoenders** blijkt een serieuze opgave. Ze worden pas ontdekt als ze al een eind voorbij zijn. De in de buurt verblijvende **Grielen** zijn een pak gemakkelijker. De hele tijd worden al onze bewegingen nauwlettend in de gaten gehouden. Bij elke stap die wij in hun richting zetten, lopen zij wel 20 tot 50 minipasjes van ons weg. **Tapuiten** worden grondig gescreend, voorlopig zijn het allen gewone. Net zoals wij plegen te doen verlaten de meeste rovers, die hier gisteren kwamen slapen, de omgeving. **Zwarte wouwen** en **Buizerden** trekken op rooftocht en verdwijnen achter de heuvels of lossen gewoon op in thin air. Anderen, zoals **Bruine kiekendief** en **Torenvalk**, geloven eerder dat de buit en kans op succes dichterbij ligt en blijven in de buurt rondhangen. Naar Villafafila voor een lekker desayuno. Het is eenvoudig maar afdoende. De laguna grande roept. De weg er naartoe levert 2 **Zuidelijke klapeksters** op, eentje voor en eentje voorbij het kruispunt. De pigeoniers langs weerskanten van de baan naar het in verval zijnde dorpje Otero vallen in de smaak. **Duiven**, laat het ons **Stadsduiven** noemen, **Zwarte spreuwen** en vooral **Kleine torenvalkjes** maken dankbaar gebruik van de niet meer in gebruik zijnde authentieke colombiers. De soort gedijt hier gelukkig nog goed. Vanop de parking bij het uitkijkpunt kunnen we de grote lagune aan een grondig onderzoek onderwerpen. Eenzaam en alleen, het gaat tussen ons en de vogels.

Uiteindelijk zit er niks meer dan wat we vanmorgen al op de kleinere lagune hebben gespot. Het leukste is de 2 koddige **Stenuiltjes**. Als nachtroofvogel zijn ze opvallend actief in het felle daglicht. Of zijn het de **Zwarte wouwen**, **Grauwe kiekendieven**, **Lachsterns** en de **Velduil** aan de overkant van de grindweg die hen zenuwachtig maken? De kiezelwegen lopen kriskras door een wirwar van bewerkte en onbewerkte akkers en vol in bloei staande weilanden. Op elke hoek van een onbewerkt perceel staat een informatiebord met de vermelding dat het gebied gebruikt wordt ter bescherming van de kwetsbare **Grote trap**. Maar zoals je weet zijn vogels wezens zonder grenzen en de grootste vliegende loopvogel van Europa duikt dan ook overal op. Van pronkende statige ♂♂ tot slankere ♀♀ met of zonder kroost. Met wat geduld krijgen we een mama met 3 en eentje met 4 jongen te zien. Hartverwarmend en net iets meer dan een waterhoen of meerkoet met offspring. Twee **Kleine trappen** "protten" in dezelfde omgeving tegen elkaar op. Slechts eentje laat zich zien vanop de heuveltop, het andere wacht tot we beneden zijn. Hij geeft wel een showtje van jewelste met opgezette hals, klikkende nek én met het kenmerkende luchtsprongetje als apotheose. Eerder was het ook al aan de andere kant van de heuvel van hetzelfde laken een broek. Daar speelden **Griel** en **Velduil** de hoofdrol. De gele indringende ogen van beide soorten verdwenen respectievelijk in diepe groeven van een omgeploegde akker en een weiland met lang gras. Een prachtige verdwijntruck zo bleek, ze werden nadien niet meer gespot. Stilaan worden **Grauwe kiekendieven** vergezeld door **Blauwe Kwartels** blijven uit elk graanveld geluid produceren ongeacht de roofvogelactiviteit. Op een ver van ons verwijderde mesthoop zitten **Ooievaars** en **Zwarte wouwen** zij aan zij. Voor een **Rode wouw** is er blijkbaar geen plaats. Hij laveert met platte en gehoekte vleugels tussen een biddende kolonie **Kleine torenvalken**. Het zijn er een 20-tal, het exacte aantal is moeilijk te bepalen. Telkens er 1 in het gras zakt, gaat een ander weer de lucht in. Na verloop van tijd geef ik het tellen op, te frustrerend en vooral te tijdrovend. Welke weg we ook nemen, de soorten keren steeds terug en het blijft genieten. Er staat trouwens bijna geen wind en het zonnetje doet flink zijn best, altijd meegenomen. Toch is enige voorzichtigheid geboden. Te smalle, overgroeide en slijkerige paden worden gemeden. U-turns en achteruit rijden zijn schering en inslag. Uiteindelijk eindigt de 2 uur durende steppetocht aan de gemeentegrens van Villacampo. Langs de weg van dit dorp tot aan de brug over de Rio Esla moet **Grauwe kiekendief** voor de eerste keer de duimen leggen voor **Blauwe**. Het aantal mannetjes blijft gelijk (4), het is het wijfje dat het verschil maakt. Met zo goed als alle steppesoorten op zak gaan we een leuk alternatief middagje tegemoet. De start aan de rechteroever is alvast veelbelovend. Terwijl we onze lunch verorberen laten **Grote karekiet**, **Nachtegaal**, **Zwarte roodstaart** en **Huismus** zich horen. Een groepje **Bijeneters** zit redelijk verveeld met de aanwezigheid van 3 **Vale** en 2 **Aasgieren**. De angst om een wandappartement onder de **Gieren** te gaan bewonen zit er duidelijk in. **Roodstuitzwaluwen** gaan laag op het moment dat een **Buizerd** overvliegt. Aan de overzijde van de brug verraadt een **Iberische tijftjaf** zichzelf met zijn kenmerkende zang. Nog even checken met het opgeslagen geluid op de Blackberry en ja hoor, het is prijs. Een **Blauwe reiger** valt een soortgenoot lastig om een goede visplek te heroveren maar loopt een soortgelijk kleurtje op. Zulke tegenstand had hij niet verwacht en zeker niet van een jongere generatie. Een **IJsvogel** trekt met zijn schelle roep en rechtlijnige vlucht definitief een streep onder het bezoek en het middagmaal.

De volgende uren spenderen we in en om de dorpen rond de rivier Esla. Deze dorpen bij naam noemen of het traject beschrijven zou alleen al een volle pagina in beslag nemen. Ik zal het houden bij het optekenen van de belangrijkste waarnemingen, op zich ook al een serieuze opgave. We beginnen met de talrijkst aanwezige soort, de **Grasmussen**. Ze bevolken met enige regelmaat alle lagen van maquis en garrigue. Talrijkst zijn de **Provençaalse** al laten **Baard-** en **Brilgrasmus** zich ook strikken. De struiken waarin ze vertoeven verspreiden een bedwelmende aromatische geur. Het heeft iets exotisch. **Westelijke blonde tapuit** komt nu ook in beeld, het gaat om 3 ♂♂ en 2 ♀♀. Zij maken al eens een uitstapje naar de met stenen bezaaide rode aarde. **Roodkopklauwieren** doen het eerst aarzelend maar nemen naderhand de fakkel over van de eveneens talrijke **Zuidelijke klapeksters**. Niet onze aanwezigheid maar die van een jagende **Slangenarend** noopt hen om heil te zoeken in het dichte bladerendek van de verspreide kurkeiken. **Rode vrouwen** houden zich meestal op in de omgeving van dorpen en voornamelijk tijdens het eerste deel van het traject. **Zwarte vrouwen** zijn minder kieskeurig en zijn overal van de partij, hun aantal loopt op tot een 100-tal. Net buiten het dorp Perilla de Castro krijgen we nog iets leuks voorgeschoteld. Een koppel **Slechtvalk** heeft het gemunt op een groepje **Zwarte spreeuwen**. Na een succesvolle jacht is de overgave van prooi eerder amateuristisch. De prooi ziet zijn kans schoon om te vluchten al is de weg naar vrijheid slechts kort. De grootste valk van de twee, waarschijnlijk het ♀, zet de achtervolging in en plukt de **Zwarte spreeuw** voor een tweede keer uit de lucht. Al krijsend verlaat ze het strijdtoneel. In vogeltaal betekent dit ongetwijfeld de huid vol scheldend van de stuntelende partner. Wij gaan er van uit dat ze enkele hongerige jongen moet voeden. De aanwezige **Bijeneters** zijn duidelijk tevreden met het feit dat ze zelf niet op het menu staan. Ze gaan ongestoord door met het sierlijk vangen van grotere insecten. Dit is de voedselpiramide ten top. We hebben er zelf ook goesting van gekregen, een vroeg 4-uurtje kan er wel in. Papa blijft bij de wagen en ik zet een wandeling in. Eindelijk een **Rode patrijs**, ik had ze veel talrijker verwacht. De “lululululu”- ende **Boomleeuwerik** verbergt zich hemels in de blauwe lucht terwijl **Rode wouw** en **Slangenarend** er elkaar in kruisen. Opnieuw dwars door of beter over een heuvelrug. Het is er eentje met windmolens op de top en een brug en uitzichtpunt over de Embalse del Esla de Ricobayo aan de zuidhelling. Het nodigt uit. Een **Hop** is alleen voor mij weggelegd, **Slangenarend** voor ons beiden. De zon steekt. Insmeren met een beschermingslaag wordt echter uitgesteld door de waarneming van twee spelende **Steenarenden**. We zeggen bewust spelende en geen baltsende omdat het om onvolwassen beesten gaat. Je kent dat wel, het zijn die exemplaren met een wit-zwart verenkleed waar stamhoofden van de Noord-Amerikaanse Indianen of First Nation People hun impressionante hoofddekels mee maakten. Later gaan ze pauzeren in het territorium van een **Buizerd**. Die is niet opgezet met hun aanwezigheid en uit zijn ongenoegen door rakelings over hun koppen te scheren. Volgende stopovers zijn goed voor 3 **Rode vrouwen**, een zingend ♂ **Cirlgors** en een overvliegende **Wielewaal** van hetzelfde geslacht. De wegen degraderen stilaan en ook het passeren van dorpen blijkt meermaals een opgave te worden. De beste manier is om naar het centrum te rijden en van daaruit de juiste weg te proberen vinden. Bij gebrek aan een stafkaart en wegwijzers wordt dit voor ons met “de natte vinger” of zoals in de Star Wars films “by using the Force”. Bij de laatste crossing van de Esla zien we **Blauwe reigers** op een onorthodoxe manier vissen.

Al laag scherend en hooverend boven het wateroppervlak zoeken ze met wisselend succes naar voedsel. Een **Zwarte wouw** heeft dat in de mot en doet er alles aan om de buit afhandig te maken. Het lukt hem echter niet, er zit niets anders op om de jachttechniek na te apen en te verfijnen. De rivier Duero is spectaculairder dan de Esla. In totaal zullen we het stromende water tussen de steile verticale wanden en uitstekende rotspartijen 3 keer in korte tijd oversteken. Bij de eerste oversteek maken we een foto van een authentieke ijzeren brug, verboden voor verkeer zwaarder dan 7 ton. Een **Slang spec.** rolt zichzelf snel op als ik mijn camerapositie inneem. Enkele **Rots-** en **Roodstuitzwaluwen** scheren laag boven het wateroppervlak. De steile rotswanden blijven roerloos en leeg. De tweede passage stelt niet veel voor. De derde gaat over een stuwdam annex krachtcentrale bij Villalcampo, met een "I" tussen Villa en Campo. De vele pylonen en dikke elektriciteitskabels vormen een obstakel voor al wat vleugels heeft en is een doorn in het oog voor elke natuurliefhebber. Een **Aasgier** weet zich handig een weg te banen door de mazen van het net. De talrijke mix aan **Huis-, Boeren-** en **Roodstuitzwaluwen** wordt opgeschrikt door de aanwezigheid van een **Alpengierzwaluw**. Mogelijk denken ze aan een vogel met minder goede bedoelingen. Na twee rondjes houdt de grote zwaluw met witte buik het voor gezien. Klokslag 18 uur en zoals eerder op de dag afgesproken, keren we terug naar onze uitvalsbasis. **Hop** en **Wielewaal** kunnen ons niet tegenhouden en ook de grens met Portugal op slechts 14 kilometer afstand kan ons niet verleiden. Via voornamelijk hoofdwegen en zelfs een stukje snelweg rond de provinciestad Zamora gaat het in een sneltempo naar de belangrijkste refuge van de avutardes in Spanje. Er is geen tijd om te stoppen voor een **Slangenarend** die gepest wordt door een **Buizerd**. Voor **Houtduiven** doen we dat wel. **Houtduiven**? Inderdaad, de reden is eenvoudig, het is in deze contreien de vogel die qua silhouet het dichtst bij scharrelaar aanleunt. Helaas. De weg van de brug naar Villacampo, zonder "I" deze keer, is goed voor een **Rode patrijs** die een spelletje durven of doen speelt. **Blauwe kiekendieven** nemen de overhand. Af en toe gaan ze in de clinch met de eveneens aanwezige **Grauwe**. Zo samen zijn de verschillen en contrasten mooi te vergelijken. De meeste westelijke lagune is op **Steltkluut** en **Lachstern** na zo goed als leeg. De show wordt echter gestolen door een **Slangenarend** die op nog geen 50 meter van ons een slang uit het hoge gras plukt. Laag over het oppervlak met de kronkelende slang in zijn klauwen en achtervolgd door agressieve **Lachsterns** zoekt hij in allerijl een toevluchtsoord. Ook wij worden achtervolgd, niet door vleugels dan wel door dreigende donkere wolken. Op zoek naar de laguna grande. Eerst proberen we een scan langs de westkant maar de afstand blijkt te groot te zijn. Gezien de zon toch is ingepakt met een sluier van regenwolken, kunnen we gerust opnieuw de oostkant gebruiken als observatieplek. Alle vogels van deze morgen zijn nog aanwezig in min of meer dezelfde aantallen. Nieuw zijn 6 **Zwarte sterns**, ongetwijfeld één van de laatste groepjes die nog richting noorden moeten trekken. De eerste vette druppels raken ons en later ook de metalen machine. Wonderbaarlijk blijven we gespaard van de grote hoeveelheid neerslag. Vogels gaan laag, zandwegen worden onberijdbaar en een **Slang spec.** glipt weg voor de wagen. Ter hoogte van het informatiecentrum komen we op de hoofdbaan. We kunnen niet anders dan afsluiten op de plek waar we dat gisteren ook al deden. Enkele hevige regenbuien houden ons het eerste half uur in de wagen. Nadien kunnen we buiten, met vallen en opstaan. Rondom ons zitten zo'n 100 uitgeregende **Grote trappen**. Ze staan er maar beteuterd en aangeslagen bij.

De **Velduilen** hebben de tijd van hun leven en zijn super actief. Op een gegeven moment jagen niet minder dan 10 vogels simultaan. Continu glijdend, soms kort biddend, om daarna met de gekende kwartdraai hun slag te slaan. Vlak daarna kijken ze even rond om te zien of de kust veilig is en vliegen ze weg met de prooi ofwel in de bek of in de klauwen. Wat een prachtig schouwspel! De poging om aan de overkant van de baan via een zandweg dicht bij enkele **Grote trappen** te geraken is niet zonder gevaar. De kleiachtige grond kleeft al snel tussen de groeven van de banden. Er wordt meer gegleden dan gereden. Het wordt op een gegeven moment zelfs gevaarlijk doordat de wagen richting een diepe gracht glijdt. Genoeg gespeeld, tijd om vaste grond op te zoeken. Draaien is geen optie, achteruit rijden in volle concentratie dan maar. De 8 overvliegende **Lepelaars** krijgen bijgevolg weinig aandacht. De dag loopt op zijn einde. Terwijl papa zich verfrist neem ik plaats aan de toog tussen de lokale tapas-etende bevolking. Samen met een biertje schrijf ik een eerste deel van het verslag. Ik sta anderhalve dag achter en wil dat zo snel mogelijk inhalen. Vader vervoegt mij wat later en drinkt ook wat gerstenat voor het diner. Het avondmaal nuttigen we in een apart kamertje. Omdat er morgen geen ontbijt zal geserveerd worden reken ik naast de maaltijd ineens ook het hele verblijf af. Nu de administratieve rompslomp achter de rug is kunnen we morgen vertrekken wanneer we willen. Er is opnieuw lang geroezemoes al is het minder luid dan gisteren. Tot zeker 23 uur houdt het gedempte lawaai aan, goed om nog enkele pagina's met schrift vol te kladden. Daarna wordt het stil of gaat ons lichaam in power-save mode. Morgen trekken we naar de Sierra de Guadarrama, een gebied ten noordwesten van de hoofdstad Madrid. Benieuwd wat ons daar te wachten staat! Gedurende de nacht trekken nog enkele regenbuien voorbij, al dan niet vergezeld met een donderslag.

☺ Belangrijkste waarnemingen:

Villafafila:

Lepelaar, Slangenarend, Rode wouw, Zwarte wouw, Blauwe kiekendief, Grauwe kiekendief, Rode patrijs, Kwartel, Grote trap, Kleine trap, Griel, Steltkluut, Zwartkopmeeuw, Lachstern, Zwarte stern, Zwartbuikzandhoen, Velduil, Steenuil, Kalanderleeuwerik, Theklaleeuwerik, Kortteenleeuwerik, Zuidelijke klapekster.

Rivieren Esla & Duero:

Vale gier, Aasgier, Steenarend, Slangenarend, Rode wouw, Zwarte wouw, Slechtvalk, Rode patrijs, Bijeneter, Hop, Wielewaal, Alpengierzwaluw, Roodstuitzwaluw, Rotszwaluw, Boomleeuwerik, Bonte tapuit, Provençaalse grasmus, Baardgrasmus, Brilgrasmus, Zuidelijke klapekster, Roodkopklauwier, Cirilgors.

Dag 5: Maandag 06 juni 2011.

Tocht:

Villafafila – Tapioles – Villalpando – Medina – Olmedo – Coca – Carbonera el Major – Segovia – Puerto de Navacerrada – Oreruelo – Rascafria – Puerto de la Morcuera – Miraflores – Mataelpino – Navacerrada

Waarnemingen dag 5:

Vandaag opnieuw een transferdag, nu richting eindbestemming van de reis. Terwijl de papa zijn toilet maakt geniet ik van op het terras van de enorme groep **Gierzwaluwen**. Een **Hop** zingt vanop de nok van het dak van de burens en duikt wat later in de tuin. Af en toe kruist een **Torenavalk** of **Kleine torenvalk** de straat, dit tot afgrijzen van de aanwezige **Zwarte spreeuwen**. Het is nog stil in Villafafila op het ogenblik dat we de deur van het pension een laatste keer achter ons dicht trekken. We zijn bij de eersten die het dorp verlaten, in ons geval is het definitief. Net buiten de stadsgrenzen worden we begroet door **Steltkluten**, **Lachsterns** en 2 jagende **Velduilen**. De kleine lagune herbergt nog enkele **Bontbekplevieren** en **Tureluurs**. Ik wandel nog even tot tegen de uitkijktoren en wordt opnieuw beloond met prachtige views van **Rotsmus**. **Ooievaars** en **Grote trappen** steken boven het hoge gras uit. Individueel of in groep. Op het uitzichtpunt zitten de **Grote trappen** zowel verspreid als geconcentreerd. De grootste groepen bestaan respectievelijk uit 23, 37 en 48 exemplaren. Voor de derde dag op rij moet het record er aan geloven. Vandaag eindigen we op om en bij een totaal van 250 vogels! De grielen van gisteren hebben plaatsgemaakt voor 2 ♂♂ **Kleine trap**. Slechts eentje laat zich zien. Geluiden van **Zwartbuikzandhoenders** duiken op uit elke windstreek. Uiteindelijk laat er zich slechts 1 vogel zien. We volgen hem langdurig tijdens zijn vlucht van zuidoost naar noordwest. **Kwartels** blijven onzichtbaar. Ontbijt verdwijnt achter de kiezen, **Grote trappen** achter de horizon. Een laag overvliegende **Rode wouw** legt voornamelijk **Kalanderleeuweriken** het zwijgen op. **Veld-** en **Kortteenleeuweriken** hebben het dan weer lastig met **Zwarte wouw** en **Bruine kiekendief**. Bij wijze van eerbetoon doet een binnenste buiten gedraaid ♂ **Grote trap** ons uitgeleide. Het was ons een waar genoegen om deze regio te mogen bezoeken en aan onze Spanjelijst toe te voegen! De tocht via de autovia de Noroeste richting Valladolid is eentonig te noemen maar verloopt gelukkig voorspoedig. Alleen de tankbeurt brengt wat afwisseling. Met de gewonnen tijd door niet te ontbijten in ons pension willen we iets doen. De afrit ter hoogte van kilometer 157 nabij de stad Medina lijkt ons wel wat. Via Olmedo, met enkele cirkelende **Aasgieren** boven een afvalverwerkend bedrijf, willen we de groen ingekleurde omgeving op de wegenkaart rond Coca bezoeken. Het groen bestaat uit verschillende hectaren pijnboombos met enkele open kapvlakten, akkers en weilanden. **Dwergarend** (4 lichte en 1 donkere fase), **Rode wouw** en **Grauwe kiekendief** hebben het hier duidelijk naar hun zin. Daar waar een gemengd gekleurd koppeltje **Dwergarend** boven de toppen scheert zijn vogels met boom in hun naam prominent aanwezig. We spreken in het bijzonder over **Boomleeuwerik**, **Boomkruiper** en **Boomklever**. Als een schicht vliegt een **Havik** van één kant van het bos het gedeelte aan de overkant in. Het resultaat is zoals te verwachten, de zang verstomt in dat deel van het bos en **Houtduiven** verplaatsen zich massaal in de andere richting. Een laatste stop wordt ingelast voor een prachtig adult ♂ **Wespendief**. Wat verder vertraag ik nog kort voor een illegaal vuurke stook.

Het is eigenlijk gewoon een misverstand tussen mij en mijn reisgezel. Hij bedoelt met zijn uitspraak: "hier is het ze" de rookkolom terwijl ik alweer denk dat het om de ene of de andere fladderaar gaat. Een **Roodkopklauwier** is de laatste noemenswaardige waarneming voor we het laatste stukje snelweg voor vandaag voor onze rekening nemen. Het weer is ondertussen veel ruiger geworden en droog houden zit er vandaag helaas niet in. In Segovia gaat de snelweg over in een hoofdbaan. De klim naar Puerto de Navacerrada start in San Ildefonso en de eerste **Vale gier** heet ons welkom in Los Jardines. De beginkilometers zijn gemakkelijk te overbruggen maar naarmate het verschil met het zeeniveau groter wordt krijgt de VW Polo het moeilijk. Vanaf 1200 meter en vooral in de binnenbochten heeft hij last om het stijgingspercentage te verteren. Een halve kilometer hoger zitten we in de wolken. Om er terug uit te geraken moeten we ongetwijfeld de ene of de andere vallei induiken. De in de zomer veel te grote parking op de top is nagenoeg leeg. Gek genoeg bevat de eerste groep vogels die ten tonele verschijnt de doelsoort. Een 10-tal **Citroenkanaries** zit in de omgeving van de skilift. Vader neemt wat spijs en drank tot zich en blijft bij de wagen. Ik ga even rondneuzen in de omgeving van de kabellift. Tot maximaal 17 **Citroenkanaries**, waaronder slechts enkele adulte ♀♀ en dito mooi gekleurde mannetjes, foerageren in groep en verplaatsen zich met mondjesmaat naar de top. Ik veronderstel dat het gaat over enkele families. Nooit gedacht dat ze zo gemakkelijk zouden zijn. Drie **Kruisbekken** peuteren met hun gekromde snavel dennenappels open en likken de zadjes eruit met hun lange tong. **Kuifmezen** verstoppen zich tussen bosjes naalden, **Zwarte roodstaarten** achter rotsblokken. Samen met een **Grote gele kwikstaart** en 2 luidruchtige **Raven** keer ik terug naar ground zero. De uitstap naar het skioord Valdesqui levert een nog grotere en nu compleet lege parking op. Het hele gebied ligt er maar troosteloos bij, samen met de bewegingsloze machinerie. Ook de vogels geven niet thuis en met een **Zwarte kraai** in de achteruitkijkspiegel druipen we ietwat ontgoocheld af. De vallei dan maar in, om daar op zoek te gaan naar een wegje dat ons naar de top van de Morcuera kan brengen. De afdaling gaat snel en de wagen staat weldra horizontaal. Het heeft ook gedeeltelijk te maken met de ons vanop de parking achtervolgende BMW van de 5 serie met Oost Europese nummerplaat. Ik wil gewoon even aantonen dat een goede chauffeur veel meer betekent dan een krachtige wagen. In Oreruelo zoeken we tevergeefs naar een baantje dat ons naar de Puerto de la Morcuera kan leiden. Eerst wijt ik het aan de in de buurt aan de gang zijnde wegenwerken. Bij nader inzien moet ik toegeven dat ik gewoon een dorp te ver gereden ben. Op een pleintje in het "dorp te ver" wordt de wegenkaart geraadpleegd. **Vale gieren** komen uit en verdwijnen in de lage bewolking. Pas bij het verschijnen van een donkere, gebochelde en altijd sinistere **Monniksgier** kan de papa mij overtuigen om de verrekijsker te schouderen. Het lage wolkendek duwt de bewuste vogel, samen met nog 5 andere soortgenoten en een lichte fase **Dwergarend**, in onze richting. Op het ogenblik dat ze beginnen cirkelen boven onze hoofden zijn de meegebrachte optische middelen al lang niet meer nodig. Je kunt zelfs de wind een onbekende melodie horen spelen in hun verenpak. Ook de **Dwergarend** krijgt nu collega's in zijn zog, het zijn er drie met hetzelfde kleurenpatroon. Terwijl **Koekoek** en **Nachtegaal** de zangpartijen voor hun rekening nemen komt een **Boomvalk** ook nog participeren in het roofvogelbelletje. Tijdens het volgen van de snelle valk komt een grote zwevende predator boven de beboste heuvels in beeld. Het blijkt bij nader inzien opnieuw te gaan om een **Steenarend**.

In het informatiecentrum van Villafafila hebben we kunnen lezen dat de Sierra de Guadarrama met zo'n 12 tot 14 koppels één van de strongholds in Spanje is voor deze soort. Met deze versnapering op zak trekken we vol goede moed richting Rascafria. Om het verhaal kort te maken en mijn frustraties niet al te breed uit te smeren vinden we uiteindelijk het goede pad. Honger maakt zich tevens meester van de reizigers die snel een picknickplaats willen zoeken en vinden. Het is alles behalve aangenaam. Een gure wind en af en toe een regendruppel maken het er niet beter op. Gelukkig zijn er nog de vogels die het een en ander goed maken. **Vale gieren** zijn alomtegenwoordig en scheren individueel of in compacte groepjes laag over. **Bergfluit** is zoals gewoonlijk luidruchtig en onzichtbaar. Een dessert wordt aangeboden door de Emberiza familie. Naast **Cirlogors** laat vooral een mannetje **Grijze gors** zich ongemeen mooi bekijken. De tocht naar de top levert verschillende **Ortolanen** op. Helaas is er geen ruimte om de wagen aan de kant te zetten. Op de top zelf zwerven opnieuw 7 **Citroenkanaries** rond een drinkbak voor ronddolend vee. Aan de overzijde hebben we een fraai uitzicht op de vallei. De afdaling biedt ons dezelfde vogels als tijdens de beklimming, aangevuld met een koppeltje **Roodborsttapuit**. Het is vooral cruisen, het weer is ondermaats en op de koop toe beginnen de kilometers stilaan door te wegen. Vanaf Miraflores begin ik dan ook te smachten naar het einddoel van de dag. Regen en brede opklaringen wisselen elkaar nu in zeer snel tempo af, een terreur voor de pupillen in mijn ogen die continu van wijd naar smal gaan. De meeste zijsprongen en uitstappen die we op dat ogenblik maken vallen trouwens bijna 1 voor 1 letterlijk in het water. Enkele **Hoppen** die de straat dwarsen zijn de enige lichtpuntjes. Even buiten de dorpsgrenzen van Mataelpino wordt de sleutel uit het stopcontact gehaald en gaan de chauffeur zijn ogen dicht. Even de riem eraf, het is nodig. Slechts 10 minuten relaxen doet wonderen! Een flinke teug water voorkomt uitdroging, fruit en yoghurt zorgen voor de vitamientjes. **Baard-** en **Provençaalse grasmus** zijn prominent aanwezig. **Buizerd**, **Wespendief** en een **Dwergarend** eisen het luchtruim op en willen van geen wijken weten. Een dreigende donkergrijze hemel met showers op de achtergrond doet ons besluiten om een eind te breien aan deze waarnemingsdag. Het materiaal wordt net iets te vroeg opgeborgen zodat een donkere **Dwergarend** niet de aandacht krijgt die hij verdient. Hotel Husa Arcipreste de Hita ligt langs de hoofdbaan. Het verblijf werd reeds lang voor onze aankomst gereserveerd. En trouwens niet alleen het verblijf, ook diner voor vanavond en het ontbijt en een lunchpakket voor morgen liggen al een tijdje vast. Inchecken is dan ook een formaliteit. De receptioniste is behulpzaam en vriendelijk. Er wordt ons een documentje voor de samenstelling van de picknick overhandigd. Dat zullen we later op de avond ingevuld moeten afgeven. De kamer is ruim en terwijl vader zichzelf wat verfrist ga ik nog een korte wandeling maken in de hoteltuin. Een lang telefoongesprek met het thuisfront is een leuke afwisseling. Tijdens het ijsberen stoot ik nog een **Hop** op en verlaten **Zwartkop** en **Merel** het strijdtoneel, ongetwijfeld naar aanleiding van mijn te luide stem. Net voor het diner raast een heuse storm over en voorbij het hotel, inclusief hagel en stortregen. We zijn meer dan content dat we dit fenomeen kunnen gadeslaan vanuit een warme ruimte en van achter glas. De ruime eetzaal blijft leeg en vanavond zullen we de enigen zijn die genieten van de lokaal gereserveerde maaltijd. Wel handig zo een persoonlijke kelner. Hopelijk is het morgen redelijk weer zodat we de trip in schoonheid kunnen afsluiten.

© Belangrijkste waarnemingen:Villafafila:

Rode wouw, Zwarte wouw, Kwartel, Grote trap, Kleine trap, Steltkluut, Zwartkopmeeuw, Lachstern, Zwartbuikzandhoen, Velduil, Kalanderleeuwerik, Theklaleeuwerik, Kortteenleeuwerik.

Omgeving Coca:

Aasgier, Dwergarend, Rode wouw, Zwarte wouw, Wespendif, Grauwe kiekendif, Havik, Boomleeuwerik, Roodkopklauwier

Omgeving Puerto de Navacerrada:

Vale gier, Grote gele kwikstaart, Kuifmees, Kruisbek, Citroenkanarie, Raaf

Oreruelo:

Monniksgier, Vale gier, Steenarend, Dwergarend, Koekoek, Nachtegaal

Omgeving Puerto de la Morcuera:

Vale gier, Bergfluitier, Citroenkanarie, Cirlgors, Grijze gors, Ortolaan

Mataelpino:

Dwergarend, Wespendif, Hop, Provençaalse grasmus, Baardgrasmus

Vale gier – Foto Filip De Vos

Dag 6: Dinsdag 07 juni 2011.

Tocht:

Navacerrada – Puerto de Navacerrada – Cerceda – Colmenar – El Pardo

Waarnemingen dag 6:

Om 7.00 uur schuif ik het gordijn opzij en zie ik dat de regenwolken nog steeds niet verdwenen zijn. Sterker nog, we zitten er middenin. Ontbijten kunnen we pas een uur later, een luxe. Gezien het lage aantal gasten in het hotel profiteer ik optimaal van het aanwezige waterreservoir. Ik verschijn dan ook "spic & span" aan tafel. Het buffetje wordt vakkundig leeggeplukt, we zijn vanmorgen echter niet de enigen die dat doen. Onze lunchpakketten staan klaar bij de receptie en worden bij het naar buiten gaan opgepikt. Vandaag moeten we uitgerekend om 16.00 uur op de luchthaven zijn, dit geeft ons min of meer een gerust gevoel naar timing toe. Het eerste bezoek ligt uit de richting en gaat naar de Puerto de Navacerrada. Opnieuw speelt zich hetzelfde scenario af. Vader blijft bij de wagen en ik ga de skipiste op. De wagen staat nu wel dichterbij. **Citroenkanaries** zijn wederom van de partij al zitten ze meer verspreid. Een **Grote gele kwikstaart** en een **Zwarte roodstaart** zijn het duidelijk oneens over de verdeling van grondgebied en voedselvoorraad. Het is hierboven zeer onaangenaam, wind en koude regeren. Laat ons maar snel warmere oorden opzoeken, we zijn per slot van rekening in Spanje. Bij het afdalen rukken we ons los van de wolken. Die laten we voorlopig achterwege, nu bijna zeker tot wanneer we het Iberisch schiereiland verlaten. Tussen Cerceda en Colmenar gaan we de baan af om wat rond te lummelen in het achterland. Een brug herbergt zowel **Huis-**, **Roodstuit-** als **Rotszwaluw**. Verrassend is het groepje **Blauwe eksters**. Verrassend in die zin dat we hier helemaal niet op gerekend hadden. Op naar El Pardo. Om hier te geraken moeten we door suburbs van Madrid. Het hele gebied staat ingetekend als natuurreservaat maar eigenlijk is het een soort enclave, een gebied eigen aan de troon van Spanje. Je treft hier trouwens ook het Koninklijke paleis aan. We rijden er wel eens voorbij op zoek naar een goede uitkijkplek maar stoppen of een bezoek brengen zit er niet in. Uiteindelijk wordt de wagen op een parking aan de grens van het dorp El Pardo en het natuurreservaat gezet. Hier zullen we wel enkele uren zoet zijn. Zowel **Vale** als **Orpheusspotvogel** zijn vocaal aanwezig. De laatste is tevens gemakkelijk te zien. Er zitten heel wat **Vale** en **Monniksgieren** in de omgeving. Zitten is veel gezegd want ze vormen meestal langgerekte verticale zuilen. Een groepje **Bijeneters** doet het over in miniatuurvorm. Ik moet nodig naar toilet en bezoek daarbij één van de vele toeristische cafeetjes. Terwijl ik een koffie verkeerd bestel en consumeer wordt een gesprek aangeknoopt met de eigenaar / uitbater. Het gespreksonderwerp gaat bijna onmiddellijk over vogels, de verrekijker om mijn hals verraadt duidelijk waarom ik hier ben. Om de lokale specialiteit te zien (spaanse keizerarend) zal er sprake moeten zijn van (heel) wat geluk volgens hem. In tegenstelling tot wat we gelezen en gehoord hebben zou het aantal koppels hier de laatste jaren stevig achteruit gegaan zijn. Van de 10-12 koppels schieten er nu nog zelfs maar 2 of 3 over! Met dat nieuws keer ik terug naar vader, het is niet anders. Langs de oevers van de Rio Manzanares loopt een **Oeverloper** en heeft een familie **Ijsvogel** een onderkomen gevonden. Nog 2 uur te gaan en om onze kansen op speciallekes te verhogen gaan we naarstig op zoek naar een geschikt uitkijkpunt. Een eerste wordt gezocht aan de westrand van het dorp.

Het levert niet het gewenste resultaat op. Dan maar in de andere richting. Het centrum is druk, toeristen stromen toe. Via een kronkelweg komen we opnieuw op een geschikte plek uit, nu aan de oostkant. Er is jammer genoeg nergens plaats om te parkeren. Er is 1 grote lege parking maar die is afgesloten en privé. Ik waag toch mijn kans en krijg van de officiële instantie toestemming om op de parking te staan én om met de telescoop alles af te speuren. Er wordt alleen gevraagd om zo weinig mogelijk ik de richting van het paleis te turen. Als dat het enige is waarop ik moet letten, met veel plezier! De tijd op de klok tikt weg maar het geluk is wel aan onze zijde. Een kwartiertje voor affluiten zie ik in de verte een grote rover met lichte kop verschijnen. Inderdaad, een adulte **Spaanse keizerarend** laat zich uiteindelijk toch nog strikken. Later en tot aan ons vertrek vinden we hem terug in de top van een pyloon. Mooier konden we ons afscheid aan El Pardo niet voorstellen. Met een gerust hart kunnen we nu alles definitief opbergen. Het is geen moment te vroeg, we kunnen het nog net drooghouden. De wagen krijgt net voor het oprijden van de binnenring een laatste en volgens het huurcontract verplichte tankbeurt. Omwille van een verkeersongeval wordt het nog wat zoeken naar de juiste weg die naar de luchthaven leidt. Gezien we vertrouwd zijn met de NV (autosnelweg richting Extremadura) hou ik een tijdje die richting aan en dit tot de aanduiding "Barajas" tevoorschijn komt. In tegenstelling tot vorig jaar wordt de inrit naar de Car Rental return niet gemist. Heeft meteen als voordeel dat we samen kunnen inchecken. Aan alles komt een eind. Weer een reisje en een ervaring rijker. We moeten stilaan gaan toegeven dat Spanje onze lievelingsbestemming is geworden!

☺ Belangrijkste waarnemingen:

Omgeving Puerto de Navacerrada:

Vale gier, Grote gele kwikstaart, Kuifmees, Citroenkanarie, Raaf

Cerceda – Colmenar:

Vale gier, Roodstuitzwaluw, Rotszwaluw, Blauwe ekster

El Pardo:

Monniksgier, Vale gier, Spaanse keizerarend, Dwergarend, Bijeneter, IJsvogel, Vale spotvogel, Orpheusspotvogel

IV. SOORTENLIJST

1. Fuut *Podiceps cristatus*
2. Dodaars *Tachibaptus rufficollis*
3. Koereiger *Bubulcus ibis*
4. Kleine zilverreiger *Egretta garzetta*
5. Blauwe reiger *Ardea cinerea*
6. Purperreiger *Ardea purpurea*
7. Ooievaar *Ciconia ciconia*
8. Lepelaar *Platalea leucorodia*
9. Grauwe gans *Anser anser*
10. Bergeend *Tadorna tadorna*
11. Wilde eend *Anas platyrhynchos*
12. Krakeend *Anas strepera*
13. Slobeend *Anas clypeata*
14. Tafeleend *Aythya ferina*
15. Zwarte wouw *Milvus migrans*
16. Rode wouw *Milvus milvus*
17. Aasgier *Neophron percnopterus*
18. Monniksgier *Aegypius Monachus*
19. Vale gier *Gyps fulvus*
20. Grauwe kiekendief *Circus pygargus*
21. Blauwe kiekendief *Circus cyanus*
22. Bruine kiekendief *Circus aeruginosus*
23. Sperwer *Accipiter nisus*
24. Havik *Accipiter gentilis*
25. Wespendif *Pernis apivorus*
26. Buizerd *Buteo buteo*
27. Steenarend *Aquila chrysaetos*
28. Spaanse keizerarend *Aquila adalberti*
29. Dwergarend *Hieraaetus pennatus*
30. Slangenarend *Circaetus gallicus*
31. Roodpootvalk *Falco vespertinus*
32. Torenvalk *Falco tinnunculus*
33. Kleine torenvalk *Falco naumanni*
34. Boomvalk *Falco subbuteo*
35. Slechtvalk *Falco peregrinus*
36. Rode patrijs *Alectoris rufa*
37. Fazant *Phasianus colchicus*
38. Kwartel *Coturnix coturnix*
39. Waterral *Rallus aquaticus*
40. Waterhoen *Gallinula chloropus*
41. Meerkoet *Fulica atra*
42. Kleine trap *Tetrax tetrax*
43. Grote trap *Otis tarda*
44. Griel *Burhinus oedicephalus*
45. Steltkluut *Himantopus himantopus*
46. Kluut *Recurvirostra avosetta*
47. Bontbekplevier *Charadrius hiaticula*
48. Kievit *Vanellus vanellus*
49. Krombekstrandloper *Calidris ferruginea*
50. Bonte strandloper *Calidris alpina*
51. Tureluur *Tringa totanus*
52. Groenpootruiter *Tringa nebularia*
53. Oeverloper *Actitis hypoleucos*
54. Witgat *Tringa ochropus*
55. Zwartkopmeeuw *Larus melanocephalus*
56. Kokmeeuw *Larus ridibundus*
57. Geelpootmeeuw *Larus michahellis*
58. Lachstern *Sterna nilotica*
59. Zwartbuikzandhoen *Pterocles orientalis*
60. Houtduif *Columba palumbus*

61. Holeduif *Columba oenas*
62. Rotsduif *Columba livia*
63. Zomertortel *Streptopelia turtur*
64. Turkse tortel *Streptopelia decaocto*
65. Koekoek *Cuculus canorus*
66. Velduil *Asio flammeus*
67. Bosuil *Strix aluco*
68. Steenuil *Athene noctua*
69. Alpengierzwaluw *Apus melba*
70. Gierzwaluw *Apus apus*
71. IJsvogel *Alcedo atthis*
72. Bijeneter *Merops apiaster*
73. Hop *Upupa epops*
74. Zwarte specht *Dryocopus martius*
75. Groene specht *Picus viridis*
76. Grote bonte specht *Dendrocopos major*
77. Veldleeuwerik *Alauda arvensis*
78. Boomleeuwerik *Lullula arborea*
79. Kuifleeuwerik *Galerida cristata*
80. Theklaleeuwerik *Galerida theklae*
81. Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla*
82. Kalanderleeuwerik *Melanocorypha calandra*
83. Rotszwaluw *Ptyonoprogne rupestris*
84. Roodstuitzwaluw *Hirundo daurica*
85. Boerenzwaluw *Hirundo rustica*
86. Huiszwaluw *Delichon urbica*
87. Waterpieper *Anthus spinoletta*
88. Boompieper *Anthus trivialis*
89. Duinpieper *Anthus campestris*
90. Witte kwikstaart *Motacilla alba*
91. Grote gele kwikstaart *Motacilla cinerea*
92. Gele kwikstaart *Motacilla flava*
93. Waterspreeuw *Cinclus cinclus*
94. Winterkoning *Troglodytes troglodytes*
95. Heggemus *Prunella modularis*
96. Alpenheggemus *Prunella collaris*
97. Roodborst *Erithacus rubecula*
98. Nachtegaal *Luscinia luscinia*
99. Gekraagde roodstaart *Phoenicurus phoenicurus*
100. Zwarte roodstaart *Phoenicurus ochruros*
101. Paapje *Saxicola rubetra*
102. Roodborsttapuit *Saxicola torquata*
103. Tapuit *Oenanthe oenanthe*
104. Blonde tapuit *Oenanthe hispanica*
105. Blauwe rotslijster *Monticola solitarius*
106. Merel *Turdus merula*
107. Zanglijster *Turdus philomelos*
108. Grote lijster *Turdus viscivorus*
109. Snor *Locustella luscinioides*
110. Graszanger *Cisticola juncidis*
111. Cetti's zanger *Cettia cetti*
112. Grote karekiet *Acrocephalus arundinaceus*
113. Kleine karekiet *Acrocephalus scirpaceus*
114. Orpheusspotvogel *Hippolais polyglotta*
115. Provençaalse grasmus *Sylvia undata*
116. Baardgrasmus *Sylvia cantillans*
117. Brilgrasmus *Sylvia conspicillata*
118. Tuinfluiter *Sylvia borin*
119. Grasmus *Sylvia communis*
120. Zwartkop *Sylvia atricapilla*

121. Iberische tijftjaf *Phylloscopus collybita brehmii*
122. Westelijke bergfluitier *Phylloscopus bonelli*
123. Goudhaan *Regulus regulus*
124. Vuurgoudhaan *Regulus ignicapillus*
125. Grauwe vliegenvanger *Muscicapa striata*
126. Buidelmees *Remiz pendulinus*
127. Glanskop *Parus palustris*
128. Kuifmees *Parus cristatus*
129. Pimpelmees *Parus caeruleus*
130. Koolmees *Parus major*
131. Zwarte mees *Parus ater*
132. Staartmees *Aegithalos caudatus*
133. Boomklever *Sitta europaea*
134. Boomkruiper *Certhia familiaris*
135. Rotskruiper *Tichodroma muraria*
136. Grauwe klauwier *Lanius collurio*
137. Spaanse klapekster *Lanius meridionalis*
138. Roodkopklauwier *Lanius senator*
139. Zwarte spreeuw *Sturnus unicolor*
140. Wielewaal *Oriolus oriolus*
141. Gaai *Garrulus glandarius*
142. Ekster *Pica pica*
143. Blauwe ekster *Cyanopica cyana*
144. Alpenkauw *Pyrrhocorax graculus*
145. Alpenkraai *Pyrrhocorax pyrrhocorax*
146. Kauw *Corvus monedula*
147. Raaf *Corvus corax*
148. Zwarte kraai *Corvus corone*
149. Ringmus *Passer montanus*
150. Huismus *Passer domesticus*
151. Rotsmus *Petronia petronia*
152. Sneeuwvink *Montifringilla nivalis*
153. Vink *Fringilla coelebs*
154. Appelvink *Coccothraustes coccothraustes*
155. Citroenkanarie *Serinus citrinella*
156. Europese kanarie *Serinus serinus*
157. Groenling *Chloris chloris*
158. Putter *Carduelis carduelis*
159. Goudvink *Pyrrhula pyrrhula*
160. Kneu *Carduelis cannabina*
161. Kruisbek *Loxia curvirostra*
162. Grauwe gors *Miliaria calandra*
163. Geelgors *Emberiza citrinella*
164. Cirlgors *Emberiza cirlus*
165. Ortolaan *Emberiza hortulana*
166. Grije gors *Emberiza cia*